717017
29 januari 2019

WIJZIGINGSPLAN "ZONNEPARK MEERKOETENWEG 21" GEMEENTE LELYSTAD

Solar Park Lelystad B.V.

Vastgesteld

Duurzame oplossingen in
energie, klimaat en milieu

Postbus 579
7550 AN Hengelo
Telefoon (074) 248 99 40

Documenttitel	Wijzigingsplan “Zonnepark Meerkoetenweg 21” Gemeente Lelystad
Soort document	Vastgesteld
Datum	29 januari 2019
Projectnummer	717017
Opdrachtgever	Solar Park Lelystad B.V.
Auteur	Marjolein Pigge, Pondera Consult
Collegiale toetsing	Pondera Consult

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 1

1.1 Aanleiding 1
1.2 Ligging plangebied 1
1.3 Geldend bestemmingsplan 2
1.4 Leeswijzer 4

2 Beleidskader 5

2.1 Rijksbeleid nut en noodzaak zonne-energie 5
2.2 Provinciaal en gemeentelijk beleid 9
2.3 Gemeentelijk beleid 12
2.4 Conclusie 14

3 Planbeschrijving 15

3.1 Bestaande situatie 15
3.2 Keuze voor een grootschalig zonnepark 16
3.3 Locatiekeuze 16
3.4 Landschappelijke inpassing 17
3.5 Toelichting plan 25
3.6 Ladder duurzame verstedelijking 26

4 Onderzoek 29

4.1 Bedrijven en milieuzonering 29
4.2 Natuur 29
4.3 Cultuurhistorie en archeologie 31
4.4 Waterhuishouding 33
4.5 Overig 36

5 Juridische planbeschrijving 43

6 Uitvoerbaarheid 47

6.1 Economische uitvoerbaarheid 47
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 48

Bijlage 1 Watertoets (sepraraat)
Bijlage 2 Landschappelijke inpassing (separaat)
Bijlage 3 Eindverslag vooroverleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (separaat)
Bijlage 4 Reactienota zienswijzen (separaat)

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Solar Park Lelystad B.V. (hierna: initiatiefnemer) is voornemens om op de locatie aan de Meerkoetenweg 21 in de gemeente Lelystad een zonnepark te realiseren met een geïnstalleerd vermogen van circa 30 Megawatt (MW)[1] ten behoeve van de opwekking van duurzame energie. In eerste instantie willen de initiatiefnemers een eerste fase van circa 17 MW in procedure brengen en daarna de resterende 13 MW.

In het geldende bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de bestemmingen van de als 'Wro zone-wijzigingsgebied 3' aangeduide gronden in dit bestemmingsplan te wijzigen ten behoeve van de plaatsing van een duurzame energievoorziening (niet zijnde windmolens). Dit wijzigingsplan geeft een invulling aan deze wijzigingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) voor de eerste fase van het zonnepark. Deze toelichting, en met name ook de landschappelijke inpassing, voorziet (grotendeels) in de onderbouwing van het gehele plan.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen ten zuiden van de kern Lelystad en de rijksweg A6, aan de westzijde van Lelystad Airport (zie Figuur 1.1). In blauw is het volledig beoogde plangebied en in rood is fase 1 aangegeven.

Figuur 1.1 Ligging plangebied

[1] Het huidige ontwerp gaat uit van 30 MW op basis van de huidige stand ter techniek. Nieuwe technieken en inzichten kunnen er voor zorgen dat dit uiteindelijk een groter vermogen wordt (max. 50% hoger). Het opgesteld vermogen is niet ruimtelijke relevant dus daarom wordt verder overal gesproken over circa 30 MW, overeenkomstig het actuele ontwerp.

1.3 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan “Lelystad - Larserknoop” (vastgesteld 28 september 2010) en het provinciale inpassingsplan “Verbindingsweg en halve aansluiting op de A6” (vastgesteld 26 oktober 2016).

Bestemmingsplan “Lelystad –Larserknoop”

Ter plaatse van het plangebied geldt de bestemming ‘Agrarisch’ met de gebiedsaanduiding ‘wro-zone - wijzigingsgebied 3’ (roodgetand omlijnd in Figuur 1.2). De voor ‘Agrarisch’ aangewezen gronden zijn voornamelijk bestemd voor agrarisch gebruik met uitzondering van bosbouw en houtteelt (tenzij hiervoor een specifieke aanduiding geldt), de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering en cultuurgrond. Op het zuidelijke gedeelte van het perceel geldt aanvullende de functieaanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch - bosbouw -en/of houtteelt’.

Figuur 1.2 Uitsnede geldend bestemmingsplannen

bron: ruimtelijkeplannen.nl

De gebiedsaanduiding ‘wro-zone - wijzigingsgebied 3’ geeft burgemeester en wethouders de bevoegdheid het plan te wijzigen in de zin dat:
“de bestemming 'Agrarisch' wordt, ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone - wijzigingsgebied 3' gewijzigd in de bestemming 'Bedrijf - Duurzame energievoorziening' ten behoeve van een functieverandering van een bouwperceel, mits:

- *de bouwhoogte van de gebouwen ten hoogste 10,00 m mag bedragen;*

- *onder duurzame energievoorziening niet wordt begrepen windmolens;*
- *geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de vliegveiligheid, de woonsituatie, de verkeersveiligheid, de natuurlijk en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden."*

Aan de noordwestzijde van het perceel is een bouwvlak met de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - grondgebonden agrarisch bouwperceel'. Binnen het bouwperceel is één bedrijfswoning toegestaan. Ter plaatse van de functieaanduiding zijn bepaalde ondergeschikte functies aan de agrarische bestemming toegestaan zoals atelier, dagrecreatief medegebruik, galerie, hondenvereniging / -pension, huisvesting van mindervaliden, manege, paardenhouderij / -pension, volkstuinencomplex, zorgboerderij en naar de aard daarmee gelijk te stellen functies.

Daarnaast gelden ter plaatse van het plangebied de gebiedsaanduidingen 'geluidzone – industrie', 'geluidzone - vliegtuiglawaai BKL' en 'veiligheidszone - luchthaven 2'. Voor de beide gebiedsaanduidingen geluidszone gelden er aanvullende regels ter bescherming van geluidgevoelige objecten. Voor de veiligheidszone gelden regels ter voorkoming van de vestiging van (nieuwe) kwetsbare objecten.

De realisatie van een zonnepark wordt door het geldende bestemmingsplan niet direct toegestaan maar kan planologisch mogelijk worden gemaakt door middel van het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid die in het geldende bestemmingsplan is opgenomen. De toelichting van het bestemmingsplan "Lelystad – Larserknoop" geeft in paragraaf 7.5.3. aan als toelichting: *"In het zuidwesten van het plangebied zijn met de aanduiding "wro-zone - wijzigingsgebied 3" gronden aangegeven waar, na wijziging, duurzame energieproductie is toegestaan. Gedacht wordt hierbij onder meer aan zonnecollectoren. Windmolens zijn niet toegestaan."* In de regels wordt in artikel 3.6 lid c gesteld dat Burgemeester en wethouders het plan kunnen wijzigen in die zin dat:

> *"De bestemming 'Agrarisch' wordt, ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone - wijzigingsgebied 3' gewijzigd in de bestemming 'Bedrijf - Duurzame energievoorziening' ten behoeve van een functieverandering van een bouwperceel, mits:*
> - *de bouwhoogte van de gebouwen ten hoogste 10,00 m mag bedragen;*
> - *onder duurzame energievoorziening niet wordt begrepen windmolens;*
> - *geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de vliegveiligheid, de woonsituatie, de verkeersveiligheid, de natuurlijk en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden."*

Onderliggend plan past dus in het toepassingsbereik van de wijzigingsbevoegdheid waarbij de voorwaarden uit de wijzigingsbevoegdheid gevolgd dienen te worden. Deze toelichting gaat op de verschillende onderdelen in.

Inpassingsplan "Verbindingsweg en halve aansluiting op de A6"

Het provinciaal inpassingsplan "Verbindingsweg en halve aansluiting op de A6" heeft het bestemmingsplan "Lelystad-Larserknoop" vervangen voor zo ver het betrekking heeft op het tracé van een nieuwe aansluiting op de A6 (zie Figuur 1.3). De gronden ter plaatse van het inpassingsplan hebben de bestemming "Verkeer" gekregen en zijn bestemd voor wegen, alsmede opstelstroken, in- en uitvoegstroken, op- en afritten en de daarbij behorende bermen

en bermsloten en taluds en verdere daarbij behorende voorzieningen. Daarnaast zijn aan de gronden de gebiedsaanduiding ‘geluidzone – vliegtuiglawaai’ (gedeeltelijk binnen plangebied) en ‘geluidzone – industrie’ toegekend.

Het inpassingsplan heeft volledig het onderliggende bestemmingsplan vervangen. Dat betekent dat de wijzigingsbevoegdheid ‘wro-zone - wijzigingsgebied 3’ uit het bestemmingsplan “Lelystad – Larserknoop” niet meer geldt voor de gronden binnen het inpassingsplan. Deze gronden dienen derhalve buiten het wijzigingsplan gehouden te worden.

Figuur 1.3 Geldend inpassingsplan "Verbindingsweg en halve aansluiting op de A6”

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk komt het beleidskader aan bod. In hoofdstuk 2 van dit wijzigingsplan wordt vervolgens het plan beschreven. Daarbij komt de huidige situatie aan bod en wordt vervolgens ingegaan op de voorgenomen ontwikkeling. Daarna wordt de nieuwe situatie getoetst aan de voorwaarden van de wijzigingsbevoegdheden.

Onderwerp van hoofdstuk 4 zijn de omgevingsaspecten waaraan de nieuwe ontwikkeling is getoetst. In hoofdstuk 5 is de juridische regeling opgenomen. In hoofdstuk 6 wordt ten slotte de uitvoerbaarheid van het plan toegelicht. Dit is opgesplitst in maatschappelijke uitvoerbaarheid en economische uitvoerbaarheid.

2 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft beleid en wet- en regelgeving specifiek op het gebied van duurzame (zonne-)energie en ruimtelijke ordening. Hierbij komen eveneens nut en noodzaak van zonne-energie aan de orde, waarbij de doelstellingen van Rijk, provincie en gemeente ten aanzien van duurzame energie worden toegelicht.

2.1 Rijksbeleid nut en noodzaak zonne-energie

2.1.1 Mondiale, EU- en rijksdoelstellingen

Mondiale doelstellingen

In december 2015 zijn (onder auspiciën van de Verenigde Naties) op de eenentwintigste klimaatconferentie in Parijs (COP21)[2] 195 landen akkoord gegaan met een nieuw klimaatverdrag dat de uitstoot van broeikasgassen moet terugdringen. De Europese Unie heeft dit verdrag ook mede ondertekend. Hieronder de belangrijkste punten uit het akkoord:

- de gemiddelde temperatuur op de aarde mag niet meer dan 2 graden Celsius stijgen. Landen streven er naar de temperatuurstijging zelfs te limiteren tot maximaal 1,5 graden Celsius;
- de partijen zullen zo snel mogelijk hun best doen om de uitstoot van broeikasgassen en schadelijke stoffen te verminderen in combinatie met de beschikbare techniek van dat moment. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillen tussen landen;
- er is extra inzet nodig om negatieve gevolgen van klimaatverandering aan te pakken en de hoeveelheid broeikasgassen terug te brengen zonder dat dit de voedselproductie in gevaar brengt;
- alle partijen moeten financieel bijdragen aan het verlagen van de hoeveelheid broeikasgassen en onderzoek doen naar klimaatbestendige ontwikkelingen;
- voor de klimaatconferentie van 2025 moeten de partijen van de klimaatovereenkomst van Parijs zich samen ten doel stellen elk jaar minstens 100 miljard dollar (91 miljard euro) ter beschikking te stellen aan armere landen die economisch moeite hebben de klimaatdoelstellingen te halen. Het geld zou vanaf 2020 beschikbaar moeten zijn;
- het verdrag is bindend en de landen verplichten zich het na te leven.

Europese doelstellingen

Het Europese doel voor 2020 is 20% van het totale energieverbruik duurzaam te realiseren, voor Nederland is dit vertaald in een doel van 14% in 2020. Dit is vastgelegd in de EU-richtlijn 2009/28/EG (2009)[3]. De Europese Commissie is ook al begonnen met de ontwikkeling van beleidsopties voor de periode na 2020. In juni 2011 presenteerde de EU de "Energieroutekaart 2050"[4] als doorkijk naar 2050 en de in tussentijd te nemen stappen om te komen tot een

[2] De klimaatconferentie van Parijs 2015 (officieel: 2015 United Nations Climate Change Conference), die van 30 november tot 12 december 2015 plaatsvond in Parijs leidde tot het afsluiten van het "Akkoord van Parijs", dat op 22 april 2016 in New York is ondertekend. Het klimaatverdrag is 4 november 2016 in werking getreden.
[3] "Richtlijn 2009-28-EG- energie uit hernieuwbare bronnen NL, ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG", European Commission, 23 april 2009
[4] Mededeling van de Europese Commissie: "Routekaart naar een concurrerende koolstofarme economie in 2050", 8 maart 2011, COM (2011)

verdere verduurzaming van de energiemarkt en een verdere CO2-reductie (80-95%). De komende jaren zal verdere invulling aan het beleid na 2020 worden gegeven.

Rijksdoelstellingen; Energieakkoord voor duurzame groei

De Nederlandse energiehuishouding moet duurzamer en minder afhankelijk worden van eindige fossiele brandstoffen, aldus het Energierapport 2011[5]. Energie is een noodzakelijke voorwaarde voor het functioneren van de samenleving in alle facetten. Afnemers moeten kunnen rekenen op betrouwbare energie tegen concurrerende prijzen. Met het oog op het klimaat en de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen is een overgang naar een duurzame energiehuishouding nodig.

De energiesector in Nederland is verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de uitstoot van broeikasgassen. De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Deze ambities sluiten aan bij in Europees verband geformuleerde doelstellingen waaraan de lidstaten zich gecommitteerd hebben. Deze EU-doelstelling voor duurzame energie bedraagt 14% van het finale energiegebruik in 2020. De EU-doelstelling vertaald naar de door Nederland gehanteerde systematiek komt neer op 17% vermeden primaire opwekking; met andere woorden: 17% van de in Nederland opgewekte energie dient in 2020 uit een duurzame bron, zoals zonne-energie, afkomstig te zijn.
Met het Energieakkoord komt een duurzame energievoorziening een stap dichterbij. In het Energieakkoord is vastgelegd dat in 2020 14% van alle energie duurzaam moet zijn opgewekt, met een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023. Het doel van het akkoord is bovendien dat het nieuwe banen oplevert en een positief effect heeft op de energierekening van consumenten. In het akkoord zijn tien pijlers opgenomen die moeten leiden tot een duurzame energieopwekking. Het opschalen van hernieuwbare energieopwekking vormt één van deze pijlers. Hierbij zet het Rijk in op een mix van duurzame energie bronnen, waarbij zonne-energie een belangrijke bijdrage kan leveren.

Energierapport 2016

Het Energierapport 2016 (2016)[6] geeft aan dat Nederland voor de uitdaging staat om de uitstoot van broeikasgassen drastisch terug te brengen, waarbij in de 2e helft van de 21e eeuw, zoals afgesproken in het klimaatakkoord van Parijs (2015), er mondiaal een balans moet zijn tussen de uitstoot en vastlegging van broeikasgassen (ofwel klimaatneutraliteit). Het kabinet houdt dus onverkort vast aan de Europese afspraken voor 2020, 2030 en 2050 en aan de afspraken uit het Energieakkoord die samen met milieuorganisaties, bedrijfsleven en overheden zijn gesloten. Het Energierapport geeft daarom een integrale visie op de toekomstige energievoorziening van Nederland. Het kabinet stelt voor de transitie naar duurzame energie drie uitgangspunten centraal:

- sturen op CO2-reductie;
- verzilveren van de economische kansen die de energietransitie biedt;
- integreren van energie in het ruimtelijk beleid.

[5] Ministerie van EZ, 10 juni 2011.
[6] “Energierapport - Transitie naar Duurzaam”, 18 januari 2016

De Nederlandse energiehuishouding moet duurzamer en minder afhankelijk worden van eindige fossiele brandstoffen. Het kabinet wil onder meer de uitstoot van broeikasgassen in 2050 met 80-95% terugdringen op Europees niveau. Op dit moment zijn we voor onze energievoorziening nog voor bijna 95% afhankelijk van fossiele brandstoffen. De energietransitie biedt bovendien kansen voor behoud en ontwikkeling van het Nederlandse verdienvermogen.

Ten slotte heeft de energietransitie alleen kans van slagen als vroegtijdig en zorgvuldig het gesprek wordt aangegaan met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties over de ruimtelijke inpassing van productie, opslag en transport van energie. Zoveel mogelijk moet gezamenlijk de afweging plaatsvinden tussen de bijdrage van een initiatief aan de energievoorziening en de overlast of risico's die dit voor omwonenden met zich meebrengt. Dit wordt de ‘energiedialoog’ genoemd.

Nationale energieverkenning

De Nationale Energieverkenning 2017 (NEV, 2017)[7] bevestigt signalen dat de omslag naar een duurzame energiehuishouding wordt gemaakt. De groei van het aandeel hernieuwbare energie in de elektriciteitsvoorziening is één van de snelst lopende ontwikkelingen. Vooral de uitrol van windenergie op zee lijkt heel succesvol, ook in de komende jaren. De nationale emissies in broeikasgassen nemen fors af tot 2020, maar stabiliseren daarna. Dat komt voornamelijk doordat het effect van de daling van het energieverbruik en de groei van hernieuwbare energie op de nationale emissies, worden gemaskeerd door sterk fluctuerende activiteiten van de (conventionele) energiesector.

Het aandeel hernieuwbare energie is in 2015 gestegen van 5.5% tot 5,8% en in 2016 van 5,8 naar 5,9%. De komende jaren zal er een versnelling van de groei van het aandeel hernieuwbare energie plaatsvinden, aangejaagd door de afspraken uit het Energieakkoord. Het doel voor het aandeel hernieuwbare energie in 2020 van 14% lijkt echter nog niet te worden gehaald.

Na 2023 groeit het aandeel hernieuwbare energie onder voorgenomen beleid verder tot 23,9% in 2030. Dit wordt met name verklaard door de veronderstelde continuering van de SDE+-regeling, die verdere groei van wind op zee en hernieuwbare energie in de gebouwde omgeving ondersteunt.

Regeerakkoord Rutte III

In het regeerakkoord van kabinet Rutte III (2017)[8] wordt duurzame energie verder gestimuleerd. In het regeerakkoord is het volgende wat betreft duurzame energie opgenomen:

1. emissiereductiedoel broeikasgassen gaat omhoog: naar 49% in 2030 (ten opzichte van 1990). Dat is hoger dan afgesproken in het klimaatverdrag van Parijs. In Europa wil Nederland aandringen op een Europees doel van 55% in 2030 en als dat niet lukt: met buurlanden proberen te komen tot afspraken over een hogere broeikasreductie;
2. er komt een nationaal klimaat- en energieakkoord;
3. op korte termijn wordt o.a. het belastingstelsel vergroend en wordt een minimumprijs van CO_2 voor de elektriciteitssector geïntroduceerd;

[7] "Nationale energieverkenning 2017", Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN), 19 oktober 2017
[8] Regeerakkoord 2017-2012 "Vertrouwen in de toekomst", kabinet Rutte III, 10 oktober 2017

4. de broeikasreductie van 49% wordt voornamelijk behaald door afvang en opslag van CO_2 (scheelt 18 megaton/jaar (Mton/jaar) in 2030) en het sluiten van kolencentrales (scheelt 12 Mton/jaar in 2030. Extra wind op zee moet zorgen voor een vermindering van 4 Mton/jaar in 2030 (circa 2,1 gigawatt (GW)) en meer zonne-energie voor 1 Mton/jaar 2030;
5. SDE+ middelen lopen op tot 3,2 miljard euro per jaar en de SDE+ wordt verbreed, met onder andere afvang en opslag van koolstofdioxide;
6. kolencentrales gaan uiterlijk in 2030 dicht;
7. de salderingsregeling duurzame elektriciteit wordt in 2020 omgevormd in een nieuwe regeling;
8. subsidiëring van bijstook biomassa in kolencentrales wordt na 2014 stopgezet;
9. er komt een aparte regeling voor energiecoöperaties die het mogelijk maakt dat omwonenden makkelijker kunnen participeren in duurzame energieprojecten in hun directe omgeving.

Zonne-energie belangrijke bron

Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland zonne-energie, windenergie, bio-energie en aardwarmte. Een kleinere rol spelen waterkracht, omgevingswarmte (warmtepompen in woningen) en energie uit potentieel verschil zoet-zout (osmose-energie of ‘blue energy’). Hoewel grijze energie uit fossiele energiebronnen in de komende decennia nodig blijft, zal hernieuwbare energie een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Zonne-energie speelt daarbij een belangrijke rol, omdat het relatief eenvoudig te installeren is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld wind op zee. Daarnaast is het een beproefde technologie. Het toepassen van een energiemix zorgt daar naast voor minder afhankelijkheid van één enkele bron en daarmee een stabielere beschikbaarheid van energie.

2.1.2 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In paragraaf 2.1.1 is al ingegaan op nationale doelstellingen op het gebied van duurzame energie. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft het integrale ruimtelijke beleidskader van het Rijk weer. In dit beleidsstuk worden ruimtelijke nationale opgaves, doelen en belangen voor de komende tientallen jaren geschetst. Een nationaal belang dat wordt besproken is het belang van ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie. Het Rijk stelt op het gebied van energie dat voor de opwekking en het transport van energie voldoende ruimte gereserveerd moet worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen als zon, wind, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening moet omhoog. Verder wordt beschreven dat het bieden van ruimte aan duurzame energie als zonne-energie en biomassa de primaire taak is van de provincies en gemeenten. Rijksbeleid op het gebied van duurzame energie beperkt zich enkel tot windenergie.

Het voorgenomen zonnepark raakt het ruimtelijk Rijksbeleid in die zin dat het in lijn is met het nationaal belang van ruimte bieden voor duurzame energie. Voor de concrete ruimtelijke inpassing van zonne-energie is echter geen Rijksbeleid opgesteld. Dit houdt in dat een zonnepark op deze locatie past in de lijn van het ruimtelijk Rijksbeleid.

Ladder duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6, lid 2 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is voorgeschreven, dat indien een

bestemmingsplan 'een nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maakt, in de toelichting van het plan een verantwoording daarvan moet plaatsvinden volgens de systematiek van de ladder voor duurzame verstedelijking. In paragraaf 3.6 wordt hier nader op in gegaan voor dit project.

Luchthavenbesluit Lelystad

Voor luchthavens van nationale betekenis stelt het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat regels op. Deze regels staan in een luchthavenbesluit. Zo bepaalt het luchthavenbesluit welk gebied voor de luchthaven bestemd is. En de regels voor het gebruik van de luchthaven maar ook van de omgeving.

Het plangebied is nabij Luchthaven Lelystad gesitueerd, daarvoor is het Luchthavenbesluit Lelystad (besluit van 12 maart 2015) vastgesteld. Het luchthavenbesluit kent regels voor luchthavenverkeer maar ook over de ruimtelijke indeling. De regels over de ruimtelijke indeling dienen in een gemeentelijk bestemmingsplan te worden vastgelegd. Het ontwerpbestemmingsplan “Lelystad – Luchthavencontouren” heeft met ingang van 18 mei 2017 6 weken ter inzage gelegen maar is nog niet vastgesteld. Het luchthavenbesluit heeft echter ook een rechtstreekse werking.

Het luchthavenbesluit kent een aantal ruimtelijke beperkingengebieden:

- in verband met het externe veiligheidsrisico (artikel 7);
- in verband met de geluidbelasting (artikel 8);
- in verband met veiligheid (artikel 9);
- gebieden met hoogtebeperkingen in verband met vliegveiligheid (artikel 10);
- beperkingengebieden in verband met goede werking van de apparatuur voor luchtverkeersdienstverlening (artikel 11);
- beperkingengebied vogelaantrekkende bestemmingen en grondgebruik (artikel 12);
- laserstraalvrije gebied (artikel 13).

Voor het plan en plangebied zijn de hoogtebeperkingen relevant en beperkingengebieden in verband met goede werking van de apparatuur. Voor het plangebied geldt op basis van het luchthavenbesluit artikel 10 en bijbehorende kaarten een bouwhoogtebeperking van 41,3 meter ten opzichte van NAP. Op basis van artikel 11 en bijbehorende kaarten geldt in verband met goede werking van de apparatuur voor luchtverkeersdienstverlening er op de gronden gelegen binnen het plangebied dat geen obstakel is toegestaan hoger dan variërend tussen de 10 en 30 meter. De realisatie van het zonnepark kent geen beperking vanuit het luchthavenbesluit.

2.2 Provinciaal en gemeentelijk beleid

In deze paragraaf wordt het provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid besproken voor de aanleg van een zonnepark op deze locatie. Dit ruimtelijk beleid wordt als toetsingskader gebruikt voor het initiatief van het plaatsen van een zonnepark.

2.2.1 Provinciaal beleid

Omgevingsplan Flevoland 2006 – 2015

De omgevingskwaliteit is erg belangrijk, het belangrijkste doel van de provincie is het creëren van een goede woon-, werk-, en leefomgeving in Flevoland.

- Voorzieningen voor werkgelegenheid en inkomen.

- Goede maatschappelijke dienstverlening, onderwijs en cultuur.
- Aandacht voor het milieu
- Aandacht voor de inrichting van het landschap, de steden, dorpen en de natuur.
- Om dit te bereiken moeten de provincie, gemeenten, waterschap, maatschappelijke organisaties en instellingen, bedrijfsleven en inwoners een bijdrage leveren.

Energie- en klimaatbeleid

Het Omgevingsplan zegt het volgende over de duurzame ambities van de provincie: "*De provincie wil de emissies die samenhangen met het fossiele energiegebruik (CO_2) verminderen door stimulering van beperking van het energiegebruik, de opwekking van duurzame energie en het schoon en efficiënt produceren van energie. Voor de korte termijn is extra energiebesparing het meest efficiënt. Energiebesparingsmaatregelen zijn snel door te voeren, verminderen de uitstoot van CO_2 en andere stoffen, beperken de afhankelijkheid van buitenlandse (fossiele) energiebronnen en verdienen zichzelf terug. De provincie Flevoland loopt in Nederland voorop met het opwekken van duurzame energie en wil deze positie behouden. De provincie wil dat de hoeveelheid in Flevoland opgewekte duurzame energie in 2015 voorziet in minimaal 50% van de totale Flevolandse energiebehoefte (exclusief het energiegebruik voor transport) en dat ook in 2030 deze 50% nog gehaald wordt. Dit wordt bemoeilijkt door een stijgende energievraag (door groei) en de beperkt stijgende hoeveelheid opgewekte duurzame energie (niet alleen uit wind, maar ook uit andere duurzame bronnen, zoals biomassa). De provincie stimuleert en coördineert samenwerking tussen energiebedrijven, overig bedrijfsleven, gemeenten, woningcorporaties en burgers bij de realisatie van energiebesparing en duurzame energieopwekking. De provincie stimuleert en ondersteunt proefprojecten en experimenten.*"

Stedelijke ontwikkeling

In het Omgevingsplan maakt het plangebied deel uit van een zoekgebied bedrijventerrein rond luchthaven Lelystad/Larserknoop. De ontwikkeling van de werklocatie Luchthaven/Larserpoort heeft een regionaal belang. De provincie is via het speerpuntgebied luchthaven Lelystad betrokken bij de ontwikkeling van deze locatie. De provincie Flevoland wil de luchthavenontwikkeling mogelijk maken, stimuleren en combineren met een optimale economische ontwikkeling van het gebied Larserknoop bij luchthaven Lelystad.

De provincie voert waar mogelijk en waar dat past bij de beschikbare bevoegdheden en instrumenten de regie om de relatie tussen milieu en economie te versterken.
Flevoland kent ook in de toekomst door haar grootschalige woongebieden en bedrijventerreinen goede kansen voor een hoge duurzaamheidambitie voor de leefbaarheidsaspecten geluid en externe veiligheid, maar ook de milieuaspecten energie/klimaat en duurzaam bouwen. Deze kansen zullen primair door de ontwikkelende partijen ontwikkeld en gefinancierd moeten worden.

Binnen het Omgevingsplan Flevoland wordt ook uitgegaan van een bundeling van stedelijke functies. Stedelijke uitbreidingen dienen in of aansluitend van een bestaand stedelijk gebied te worden gerealiseerd. Gezien de ligging voldoet het plangebied aan dit beleidskader.

De ontwikkeling van een grootschalig zonnepark wordt door de provincie gezien als een ontwikkeling dat niet ten koste mag gaan van landbouwgronden. Voor onderhavig plan is er

geen sprake van strijd met provinciaal beleid op dat punt. Het project draagt vooral bij aan de duurzame ambities van de provincie.

Aangenomen mag ook worden dat, omdat de provincie geen gebruik heeft gemaakt van haar bevoegdheid tot het geven van een reactieve aanwijzing (artikel 3.8 lid 6 Wro) over het bestemmingsplan “Lelystad-Larserknoop” zij daarmee indirect bevestigen dat het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid niet in strijd is met provinciaal beleid en het provinciale belang.

Kernkwaliteiten

Het hedendaagse typische Flevolands landschap is ontstaan in de 20e eeuw. De provincie wil de Flevolandse karakteristieken behouden door deze in te zetten als ruimtelijke kwaliteit ter versterking van nieuwe ontwikkelingen, de basis daarvoor ligt in het Omgevingsplan. Daartoe wordt onderscheid gemaakt tussen landschappelijke en cultuurhistorische kern- en basiskwaliteiten. Voor zowel de cultuurhistorische als landschappelijke kernkwaliteiten is het beleid gericht op behoud en versterking. De provincie vervult een actieve rol. Tot de kernkwaliteiten worden die elementen en patronen gerekend, die bepalend zijn voor het karakter van Flevoland en waarmee de essentie van het polderconcept wordt gewaarborgd. De provincie wil samen met de gebiedspartners een selectie maken van de meest waardevolle elementen van het landschap die tot het zogenaamde landschappelijk casco behoren.

Naast de kernkwaliteiten valt een aantal cultuurhistorische en landschappelijke elementen in de categorie basiskwaliteit. Het gaat dan om onder meer openheid, de verkavelingscultuur, de gemalen, hoge bruggen en de voormalige zuiderzeekustlijn en erfbeplanting. De provincie draagt voor deze elementen en patronen geen directe verantwoordelijkheid, maar wil wel met de gebiedspartners in dialoog blijven over het behoud en de ontwikkeling ervan. Van de gemeenten verwacht de provincie dat zij bij de besluitvorming over nieuwe ontwikkelingen expliciet rekening houden met de cultuurhistorische en landschappelijke kern- en basiskwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen zo goed mogelijk inpassen.

Ontwerp Structuurvisie Zon Flevoland

Provincie Flevoland wil ruimte bieden aan initiatieven om zonne-energie op te wekken. Met de ontwerp Structuurvisie Zon biedt de provincie ruimte aan gemeenten om in het landelijke gebied van de provincie zonneparken te realiseren. De provincie Flevoland beseft dat de omgang met de relatief nieuwe vorm van energieopwekking het beste in een dialoog met experts, initiatiefnemers en gemeenten vorm kan krijgen. Zo worden de zonneparken ontwikkeld in lijn met het verhaal van Flevoland. De provincie Flevoland geeft gemeenten met de bouwstenen de ruimte om zelf beleid te maken en hierdoor mee te bewegen met de maatschappelijke vraag betreffende grondgebonden zonne-energie in het landelijk gebied. Uitgangspunt is ‘ja, mits’: de provincie biedt geen pasklaar antwoord voor ieder initiatief, maar biedt met de bouwstenen een leidraad voor gemeenten om invulling te geven aan het mogelijk maken van grondgebonden zonne-energie in het landelijk gebied. In de ontwerp Structuurvisie Zon zijn bouwstenen benoemd waarmee gemeenten hun beleid voor zonneparken verder kunnen vormgeven.

Uitgangspunt bij het mogelijk maken van initiatieven zijn de volgende bouwstenen:

- Bouwsteen I Initiatief staat centraal: De provincie biedt ruimte aan initiatieven die bijdragen aan de realisatie van de opgave duurzame energie en matchen met het verhaal van

Flevoland. Dit betekent echter niet ‘u vraagt, wij draaien’. Vanuit het initiatief zal aangetoond moeten worden hoe het initiatief past in de opgave.

- Bouwsteen II Opgave voorop: Het is van provinciaal belang dat de opgave Duurzame Energie wordt gerealiseerd. Concreet houdt dit in dat Flevoland in 2030 bekend staat als de provincie die draait op duurzame energie. Onder andere doordat er voldoende ruimte is voor Flevolanders om zelf hun energie op te wekken.
- Bouwsteen III Bundel en combineer: Bundel zonneparken waar mogelijk met (bestaande) dragende (ruimtelijke) structuren (bijvoorbeeld doordat er een relatie is tussen opwekking en gebruik). Dit passend bij de maat en schaal van de omgeving. Zorg bij voorkeur voor meervoudig ruimtegebruik. Maak waar mogelijk gebruik van de bestaande (infra)structuur, bijv. (snel)wegen, waterkeringen, kabels, windopstellingen, et cetera.
- Bouwsteen IV Houd rekening met (landschappelijke) kwaliteiten: Hierbij wordt uitgegaan van de kaders uit vigerend beleid. Sluit aan bij het Verhaal van Flevoland zoals benoemd in de Omgevingsvisie FlevolandStraks. Bezie hoe bij het ontwikkelen van zonneparken het Verhaal van Flevoland behouden, gekoesterd en versterkt kan worden. Dat gaat om het landschap en het karakter van de lokale gemeenschap; wat past bij hen? De omvang en inpassing van een zonnepark is afhankelijk van omgevingskenmerken, passend bij de schaal van het landschap, van die plek.
- Bouwsteen V Een zonnepark is tijdelijk: Om mee te kunnen gaan in technologische ontwikkelingen, bijv. om beter energetisch rendement te behalen, zijn zonneparken alleen toegestaan voor de periode van de technisch-economische levensduur (nu 25 jaar). Zorg voor een evaluatiemoment en leg vast dat de gebruikte locaties na gebruik als zonnepark weer terug kunnen worden gebracht naar hun oorspronkelijke gebruik.
- Bouwsteen VI Betrokkenheid en Draagvlak: Zorg ervoor dat de Flevolanders kunnen profiteren van het zonnepark. Dit kan bijvoorbeeld door financiële participatie mogelijk te maken, mede-eigenaarschap, bijdrage aan zonne-energie op daken en/of door lokale initiatieven mogelijk te maken. Een initiatiefnemer geeft aan op welke wijze hij invulling geeft aan deze bouwsteen.

De ontwerp Structuurvisie Zon van de provincie Flevoland heeft vanaf 26 april gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Er is derhalve nog geen sprake van geldend beleid. Provinciale Staten willen medio 2018 de definitieve Structuurvisie Zon nog vaststellen. Onderhavig plan past binnen de kaders van de ontwerp Structuurvisie.

2.3 Gemeentelijk beleid

Kadernota duurzaamheid

Het college van Lelystad vindt dat er in een versneld tempo gewerkt moet worden aan een meer duurzame samenleving. Om Lelystad ook voor toekomstige generaties leefbaar te houden heeft het college van Lelystad een kadernota duurzaamheid opgesteld, die ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden is. Een directe aanleiding om aan de slag te gaan met nieuw duurzaamheidsbeleid is de expliciete ambitie geformuleerd in het raadsprogramma 2014-2018. Hierin staat dat Lelystad in 2025 een energieneutrale stad wil zijn.

In de kadernota staan de kaders voor de invulling van het nieuwe duurzaamheidsbeleid. De gemeente streeft ernaar dat Lelystad ook in de toekomst een groene, vitale gemeente is waar het aantrekkelijk wonen, werken en verblijven is. Het nieuwe duurzaamheidsbeleid moet zorgen voor focus, versnelling en verankering.

Speerpunten

Het college stelt op basis hiervan voor de komende jaren te focussen op 6 speerpunten:

- Energie; meer energiebesparing en meer duurzame energie;
- Afval en Circulaire economie; meer scheiden, minder restafval en van afval naar grondstof;
- Voedsel; meer consumptie van gezonde lokale producten en minder voedsel weggooien;
- Fysieke leefomgeving; duurzame gebiedsontwikkeling, milieuvriendelijk beheer in een groene, biodiverse stad;
- Mobiliteit: minder en schonere mobiliteit;
- Onderwijs en ondernemen; versterken van de (duurzame) basis in het onderwijs, samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven bij duurzame innovatie en meer maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Naast deze 6 speerpunten voor de stad gaat de gemeente ook haar eigen handelen onder de loep nemen en verduurzamen. In het actieplan is opgenomen: kennisontwikkeling over duurzaamheid in de organisatie, duurzame inkoop, duurzame bedrijfsvoering en gemeentelijk vastgoed.

Een duurzaamheidsagenda van en voor de stad

Tijdens de totstandkoming van de kadernota is gebleken dat duurzaamheid in Lelystad lééft. De kadernota is dan ook ontwikkeld dankzij de inzet en bijdragen van veel inwoners, organisaties en bedrijven in de stad. Het is een aanzet om duurzaamheid in Lelystad gezamenlijk te organiseren en te verankeren, zodat uitwerking en uitvoering samen met partners opgepakt kan worden. Duurzaamheid is namelijk niet van de gemeente alleen, maar van de hele stad.

Realisatie van een grootschalig zonnepark draagt bij aan een energieneutraal Lelystad in 2025 en geeft invulling aan het speerpunt ten aanzien van duurzame energie.

Programmabegroting 2015-2018

In 2025 is Lelystad energieneutraal (exclusief verkeer). Duurzaamheid richt zich uiteraard op meer dan enkel energieopwekking en –verbruik. Lelystad heeft een duurzame uitstraling en karakter, dit kan versterkt worden door het toepassen van zonne-energie.

Realisatie van een zonnepark draagt enerzijds bij aan een energieneutraal Lelystad maar geeft daarnaast ook een duurzaam gezicht aan Lelystad en in het bijzonder aan de ontwikkeling van de luchthaven.

Uitvoeringsplan Duurzaamheid Lelystad 2017-2020

Ten aanzien van het uitvoeringsprogramma voor een energieneutraal Lelystad 2025 kan het zonnepark tevens een invulling geven aan de duurzame opwekking van energie. Binnen het gemeentelijk beleid omschrijft de gemeente dat: "*In MRA verband wordt in 2015 uitvoering gegeven aan het project zonnepanelen op gemeentedaken en doorlopend gezocht naar mogelijkheden om energietransitie te versterken."* Door toepassing van het voorhanden park kan deze energie transitie verder versterkt worden.

Structuurvisie Lelystad 2015

In het stedelijk netwerk van Lelystad zijn vier knooppunten te onderscheiden. Deze knooppunten zijn verschillend van aard. De knooppunten zijn hoogdynamische en intensieve gebieden. De knooppunten hebben zowel een functie op stadsniveau als regionaal, landsdelig en nationaal niveau. Het plangebied is gelegen binnen één van de vier knoppunten: de

Larserknoop/vliegveld. De Larserknoop betreft de locatie van de huidige Larserpoort inclusief het vliegveld.

Duurzaamheid
Op het gebied van *duurzaamheid* ziet de structuurvisie voor de Larserknoop kansen op het gebied van energie en duurzame bedrijven. Bij de ontwikkeling van knooppunten dienen de kansen van duurzame ontwikkeling expliciet meegenomen te worden in de projectvoering. Dit is de beste garantie dat de kansen ook daadwerkelijk worden benut.

Identiteit
De Larserknoop vormt een belangrijk economisch knooppunt van Lelystad. De verknoping van de A6, het vliegveld en de toekomstige Zuiderzeelijn resulteert in een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven die een belangrijke economische functie kunnen hebben voor Lelystad. Hierbij is te denken aan vliegveld georiënteerde bedrijven en hoogwaardige bedrijvigheid. Behalve deze economische functies zijn ook natuur en milieu belangrijk. Opgaven hierbij zijn het inpassen van de infrastructuur, het creëren van een landschappelijk raamwerk en het maken van ecologische verbindingen.

Structuurbeeld 2015
In de periode tot 2015 zal het vliegveld worden ontwikkeld als business airport. Dit betekent het verlengen van de start- en landingsbaan en het realiseren van een parallelbaan voor recreatief vliegverkeer. Voor het bedrijventerrein Larserpoort zal een volgende fase worden gerealiseerd. De ontwikkeling van vliegveldgeoriënteerde bedrijvigheid en congresfunctie is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de business airport. Het structuurbeeld tot 2015 is vertaald in het bestemmingsplan “Lelystad-Larserknoop”.

Streefbeeld na 2015
Voor de periode na 2015 zal de Zuiderzeelijn en de verdere ontwikkeling van de business airport een impuls geven aan de Larserknoop. Binnen het hierboven geschetste raamwerk kan de ontwikkeling verder gestalte krijgen, waarbij kwaliteiten als zichtlocaties en werklandschappen (bedrijfsgebouwen gesitueerd in het groene, ecologische raamwerk) tot de mogelijkheden behoren.

Geldend bestemmingsplan “Lelystad-Larserknoop”
Het geldende bestemmingsplan “Lelystad- Larserknoop” heeft een wijzigingsbevoegdheid voor het plangebied naar duurzame energieproductie, gedacht wordt aan zonnecollectoren. Daarmee laat bevestigt de gemeente dat de realisatie van een grootschalig zonnepark op de desbetreffende locatie past binnen haar beleid.

2.4 Conclusie

De ontwikkeling van het zonnepark is in overeenstemming met het rijks-, provinciaal en het gemeentelijk beleid. De ontwikkeling draagt bij aan de doelstellingen uit het energieakkoord om in 2023 16% van de energiebehoefte uit hernieuwbare en duurzame energiebronnen te halen, een energieneutraal Lelystad in 2025 en het duurzame gezicht van Lelystad en meer specifiek de luchthaven.

3 PLANBESCHRIJVING

3.1 Bestaande situatie

In de huidige situatie is het perceel aan de Meerkoetenweg 21 in gebruik als akkerland. De grond is daar dan ook voor ingericht. De locatie is vrij open en omkaderd door middel van afwateringssloten. Het perceel is ontsloten op de Meerkoetenweg.

Ter plaatse staat ook de agrarische bedrijfswoning Meerkoetenweg 21, deze blijft buiten de ontwikkeling. De woning is rondom voorzien van afschermende beplanting (zie ook Figuur 3.1). Met de bewoner van het perceel is afgestemd dat tezamen met de eigendomsrechten van de grond waar het zonnepark wordt gerealiseerd ook de eigendomsrechten van de woning zullen worden overgenomen. Tijdens de bouw van het zonnepark zullen in deze woning de schaft- was- en omkleedvoorzieningen voor de bouwmedewerkers worden gerealiseerd. Na het gereedkomen van het zonnepark zal de woning en bijbehorende gebouwen een functie krijgen ten behoeve van het beheer van het zonnepark als bedrijfs- of dienstwoning.

Figuur 3.1 Ligging woning Meerkoetenweg 21 en daar achter het plangebied

Bron: Google Streetview

In de omgeving van het plangebied zijn een aantal vrijstaande woningen aanwezig. De dichtst bij zijnde woningen tot aan het plangebied zijn de woningen Meerkoetenweg 18, 19 en 23 op respectievelijk circa 150, 300 en 400 meter tot aan de rand van het plangebied voor het hele plangebied. Voor de nabijgelegen woningen geldt dat zij voorzien zijn van erfbeplanting en afschermende begroeiing richting het toekomstige zonnepark waardoor het beeld vanuit de woning op het zonnepark wordt afgeschermd.

De omgeving van het plangebied wordt bepaald door agrarisch gebied (akkerbouw) dat in de toekomst getransformeerd gaat worden naar bedrijventerrein en aan Airport Lelystad verbonden activiteiten. Direct ten zuidoosten van het plangebied is het rijvaardigheidscentrum Lelystad gelegen met bijbehorend circuit en een (outdoor) kartcentrum. Wat verder naar het(zuid) oosten is de Lelystad Airport.

3.2 Keuze voor een grootschalig zonnepark

De energietransitie vraagt om een energielandschap dat steeds meer draait op duurzame energiebronnen. Zonne-energie is één van die duurzame energiebronnen. In tegenstelling tot windenergie zorgt de opwekking van zonne-energie voor een stuk minder (negatieve) ruimtelijke effecten op de omgeving. Hierdoor bestaat er ook aanzienlijk minder weerstand tegen zonneparken dan tegen windturbines. Dit zorgt ervoor dat dat het realiseren van een zonnepark relatief eenvoudig is.

Door zonne-energie op een grootschalige manier op te wekken kan de relatieve energieopbrengst vergroot worden. Ten opzichte van kleinschalig opwekken van zonne-energie op bijvoorbeeld dakoppervlak is het opwekken van zonne-energie op een groot zonnepark zoals bij het zonnepark Meerkoetweg 21 stukken efficiënter. Dit zit hem in eerste instantie in de opwekkingswijze, maar ook in het transport van de opgewekte energie.

Het aanleggen van een groot zonnepark kan gezien worden als een relatief eenvoudige manier om een bijdrage te leveren aan duurzame doelstellingen en tegelijkertijd zorgen dat de milieueffecten zo klein mogelijk zijn. Ter illustratie: door het aanleggen van een zonnepark in het plangebied wordt een nominaal vermogen van circa 30 MW[9] opgesteld aan zonnepanelen. Eén van de voordelen van een zonnepark is dat er bij deze manier van duurzame energiewinning geen negatieve milieueffecten optreden als (laagfrequent) geluid en slagschaduw, zoals bij windturbines wel het geval is.

3.3 Locatiekeuze

De locatie is door initiatiefnemer gekozen op basis van een aantal technische, fysieke en sociaaleconomische uitgangspunten. Belangrijkste zijn:

- de locatie dient op voldoende afstand van omliggende (woon)bebouwing en de bebouwde kom te zijn gelegen, om eventuele hinder voor omwonenden te voorkomen;
- de locatie moet buiten beschermde natuurgebieden (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland en provinciaal aangewezen ganzenfoerageergebieden) te zijn gelegen;
- de locatie moet op voldoende afstand van beschermde stads- en dorpsgezichten te zijn gelegen;
- de locatie dient in de nabijheid van mogelijke aansluitpunten op het elektriciteitsnet te zijn gelegen. Er dient eveneens capaciteit beschikbaar te zijn op deze aansluitpunten;
- die locatie dient relatief open te zijn, zodat er niet veel schaduwwerking optreedt door bijvoorbeeld bomen en bebouwing;
- de locatie dient voldoende omvang te hebben voor de realisatie van minimaal circa 30 MW aan opgesteld vermogen.

De locatie voor zonnepark Meerkoetenweg voldoet aan deze criteria.

Het gemiddeld aantal zonne-uren op een locatie is natuurlijk ook relevant voor de locatiekeuze voor een zonnepark. Er is bestaat echter geen groot verschil in het zonaanbod op verschillende plaatsen in Nederland, al blijkt op basis van gegevens van het KNMI dat de provincie Flevoland een van de betere gebieden ten aanzien van het zonaanbod in Nederland is (zie Figuur 3.2).

[9] = gelijk aan 30 MWp (Megawattpek). MWp is de éénheid die ook vaak voor zonne-energie wordt gebruikt.

Wijzigingsbevoegdheid
Voor onderliggend plangebied geldt daarnaast een zeer belangrijke beleidsmatige en juridisch-planologische reden voor de locatiekeuze. Dat is dat het geldende bestemmingsplan met een wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van duurzame energieopwekking al beleidsmatig voorgesorteerd heeft op de geschiktheid en wenselijkheid van zonne-energie op de specifieke locatie.

Figuur 3.2 Zonuren per jaar

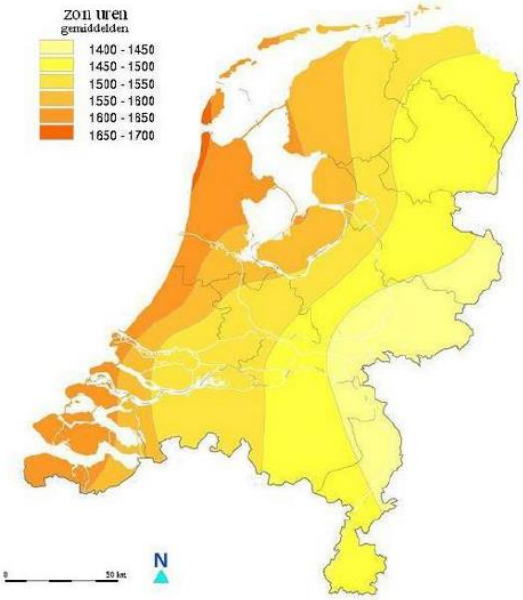

bron: KNMI

3.4 Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing van het gehele zonnepark op hoofdlijnen, ten behoeve van vertaling in dit wijzigingsplan (maar ook voor de tweede fase), is tot stand gekomen door Oog voor Schoonheid Landschapsarchitectuur (OVSL) in afstemming met de gemeente Lelystad. De detailuitwerking vindt plaats in later stadium wanneer ook de technische uitwerking plaats vindt.

3.4.1 Landschappelijke situatie

De opgave in provinciaal perspectief

Ontwikkelingsgeschiedenis van Oostelijk Flevoland
Aanvankelijk stond de inrichting van de IJsselmeerpolders in het teken van het creëren van grote, efficiënt ingerichte landbouwgebieden ten behoeve van de primaire voedselproductie. Na de Wieringermeer (1925-1935) en de Noordoostpolder (1935-1955) volgde tussen 1955 en 1970 Oostelijk Flevoland. Zuidelijk Flevoland (1968-1980) werd vooralsnog als laatste ingepolderd. Steeds werden bij de aanleg de maatvoering en verkaveling van de betreffende polder aangepast aan de inzichten van dat moment. Oostelijk Flevoland kende en kent nog steeds een zeer grote verkaveling.

Bredere opgave

Al vanaf de start van de inpoldering van het IJsselmeer werd de polderinrichting niet alleen als landbouwkundige, maar ook als stedenbouwkundige opgave beschouwd. Bij de aanleg en inrichting van Oostelijk en later Zuidelijk Flevoland, met de Knardijk als scheidslijn tussen de beide polders, zette schaalvergroting door, maar stond de landbouw niet langer centraal.

Samenhangend polderontwerp

In het inrichtingsplan van Oostelijk Flevoland werden landschapsvormende elementen in onderlinge samenhang uitgewerkt en creëerden ontwerpers een meer gevarieerd landschap, dat paste bij de enorme schaal. Er werd ingezet op de ontwikkeling van Lelystad, de toekomstige hoofdstad van een nieuwe provincie en tevens overloopgebied van de Randstad. Verder werden er nog maar drie grotere dorpen ontwikkeld (Swifterbant, Dronten en Biddinghuizen), in tegenstelling tot eerdere inpolderingen. Toenemende mechanisatie en mobiliteit waren medeoorzaak van deze omschakeling naar grotere percelen en minder nederzettingen. Er werden grote bossen voorgesteld, ook op de vruchtbare gronden, door de toenemende vraag naar recreatiegebieden vanuit onder meer de Randstad. Binnen Oostelijk Flevoland werden in tegenstelling tot de eerdere polders de boerderijen niet langer in serie geproduceerd. Boeren konden voortaan zelf de vorm van hun huizen en erfbeplantingen bepalen.

Veranderingen in landgebruik

Oostelijk Flevoland heeft zich inmiddels verder ontwikkeld. De trend van schaalvergroting heeft zich praktisch overal voorgedaan. Agrarische bedrijven zijn groter en groter geworden. Nieuwe vormen van landgebruik zoals bijvoorbeeld vliegveld Lelystad, hebben hun intrede gedaan en verkeer is een steeds belangrijkere factor geworden. Er is een toename geweest van woon- en bedrijfsbebouwing en naast de uitbreiding van alle nederzettingen is er ook meer en meer natuur ontwikkeld. De ontwikkelingsgeschiedenis van Oostelijk Flevoland geeft een goed beeld van de wijze waarop de afgelopen decennia veranderende maatschappelijke behoeften, eisen en inzichten bepalend zijn geweest voor de uiteindelijke vormgeving van de ruimte. Steeds weer hebben deze eisen en inzichten geleid tot nieuwe vormgevingsprincipes en tot nieuwe accenten. Binnen elke fase werd het landschap bewust gepland en vernieuwd vormgegeven. Die vormgeving had steeds een integraal karakter: alle op dat moment denkbare functies en ontwikkelingen werden in één samenhangend polderontwerp samengevoegd en vormgegeven. Dit principe geldt in feite nog steeds. De ontwikkelingsgeschiedenis maakt ook duidelijk dat er zich voortdurend nieuwe ontwikkelingen voordoen. En dat er bij de vormgeving van de meeste van die nieuwe ontwikkelingen nadrukkelijk gekeken wordt naar het al aanwezige polderontwerp. Dat ontwerp verandert met die ontwikkelingen mee, maar behoudt ook enkele duidelijke, eigen kenmerken.

Het plangebied

Huidige situatie

In en om het plangebied zijn de Meerkoetenweg met zijn lint van agrarische erven en de ontwikkeling van het Knarbos en de Burchtkamp nog een duidelijke restanten van het oorspronkelijke polderontwerp. Dat geldt ook voor de maatvoering van het plangebied (ca. 1.000 bij 700 meter). Het plangebied ligt met het poldergrid mee (is noordwest - zuidoost gericht) en is op dit moment nog zeer open en in agrarisch gebruik (met uitzondering van het

dichte erf (Meerkoetenweg 21). In de directe omgeving staan grootschalige veranderingen voor de deur, waarvan een deel al is gerealiseerd (zie hieronder).

Larserknoop - Airport City Garden

In de omgeving van het plangebied wordt op dit moment ingezet op de realisatie van de gebiedsvisie Larserknoop, volgens het scenario 'Airport Garden City'. Het komt er op neer dat in het tussengebied tussen het vliegveld Lelystad en de A6 gefaseerd nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden ingezet, waaronder de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en nieuwe infrastructuur. Onderstaande afbeeldingen laten deze ontwikkelingen op hoofdlijnen zien. Het ontwerp van deze ontwikkelingen is nog wel aan veranderingen onderhevig (rood omlijnd is het plangebied van het zonnepark voor beide fases).

Figuur 3.3 Ruimtelijke en programmatische hoofdstructuur van Larserknoop (fase 1, links) en de plankaart van Airport Garden City (rechts)

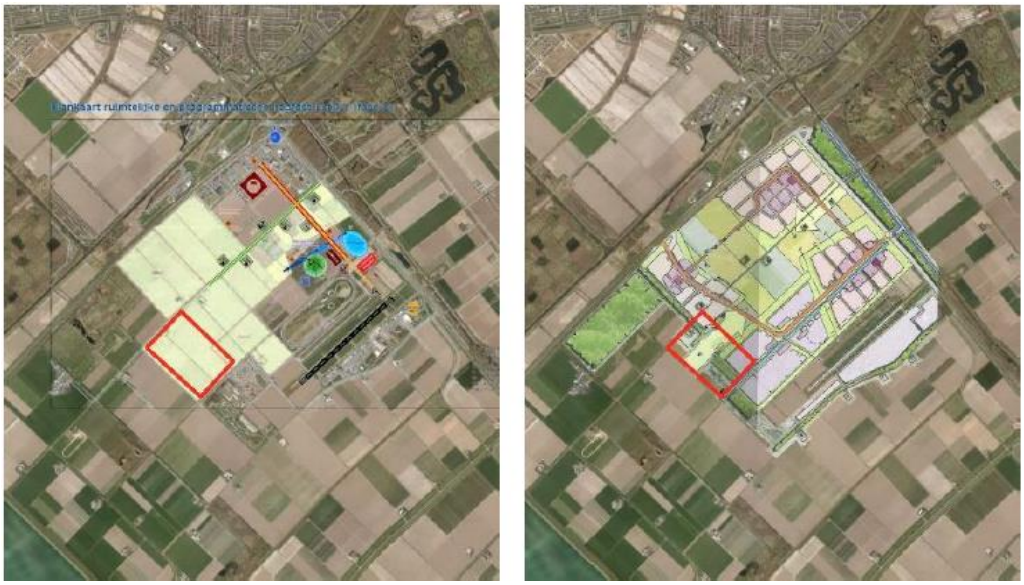

Bron: gemeente Lelystad

Bij de uitwerking van de landschappelijke inpassing van Zonnepark Meerkoetenweg wordt ingespeeld op deze ontwikkelingen.

3.4.2 Landschappelijke inpassing

Algemeen

Landschap heeft betrekking op de onderlinge samenhang tussen de elementen in een bepaald gebied en op de samenhang tussen een gebied en het gebruik daarvan. Landschap heeft ook te maken met de afleesbaarheid van die samenhang (het landschapsbeeld). Landschap bestaat bij de gratie van waarneming en beleving door mensen én bij de gratie van verandering door de tijd heen. Landschap is per definitie geen statisch begrip.

Landschappelijke inpassing

De aanleg van dit zonnepark kan worden aangegrepen om binnen zijn aan grote veranderingen onderhevige omgeving landschappelijke kwaliteiten voor de toekomst te borgen dan wel deze opnieuw te definiëren. Daarbij wordt niet gestreefd naar het volledig aan het zicht onttrekken

van het zonnepark. Zonneparken zijn ontwikkelingen van deze tijd en mogen ook gezien worden, zoals vanaf de toekomstige verbindingsweg door het gebied heen (de door te trekken Anthony Fokkerweg richting A6), mits ze zijn ingepast in hun landschappelijke context. Om dat te bewerkstelligen is de voorlopige opzet van het zonnepark gebaseerd op het integreren van enkele aandachtspunten die uit de gebiedsvisie Larserknoop (en het scenario Airport Garden City) voortkomen.

Aandachtspunten landschappelijke inpassing van Zonnepark Meerkoetenweg in zijn omgeving

De huidige situatie (zie linker afbeelding Figuur 3.4) laat zien dat er in de (directe) omgeving van het plangebied al verschillende opgaande structuren aanwezig zijn: de bedrijvigheid aan de Larserweg, natuurgebied de Burchtkamp, de bosschages richting Knarbos, de wegbeplantingen en de erven die als dichte eilanden in de open polder liggen en de verschillende opgaande groenvoorzieningen langs de Meerkoetentocht.

Figuur 3.4 De huidige situatie (links) en de voor de landschappelijke inpassing van het zonnepark belangrijkste hoofdstructuren (rechts)

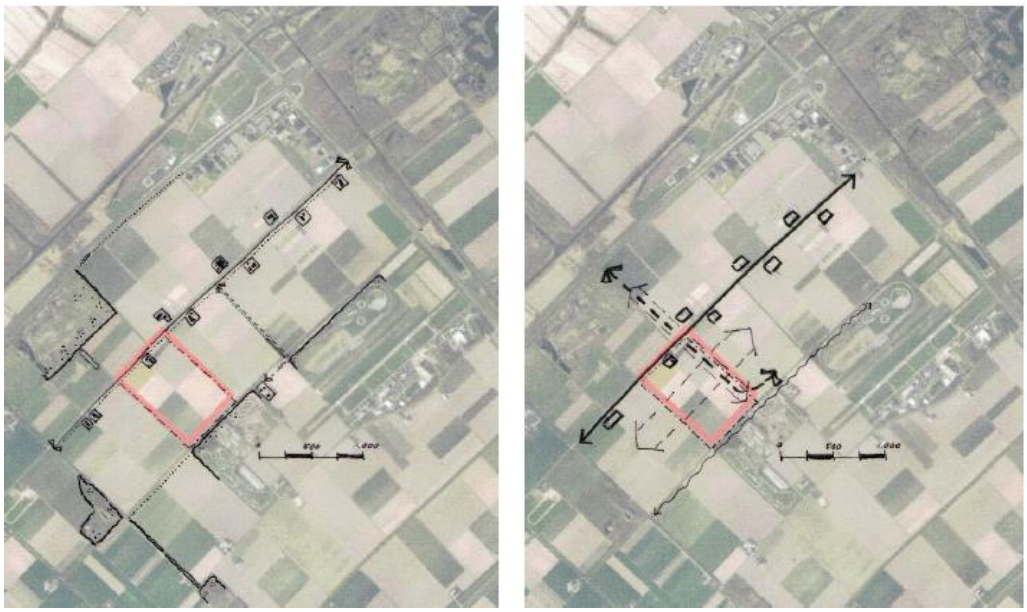

Bron: OVSL

De belangrijkste hoofdstructuren (zie rechter afbeelding Figuur 3.4), aandachtspunten voor de verdere uitwerking van het zonnepark, zijn:
De Meerkoetenweg (zie vlekkenplan Figuur 3.6 middelgroen en donkergroen):

- Een lint van erven (donkergroen), die als dichte eilanden aan weerszijden van de weg liggen;
- De éénzijdige bomenrij (zuidoostzijde van de weg, zie vlekkenplan Figuur 3.6 middengroen) in een brede berm.

De Meerkoetentocht (zie vlekkenplan Figuur 3.6 lichtblauw):

- Vormt een aanknopingslijn voor ecologische verbindingen en langzaam verkeerroutes;

- Is vooralsnog vrij onopvallend in het landschap aanwezig, wordt in latere fase drager van nieuwe stedelijke ontwikkelingen (Airside gedeelte van Larserknoop).

De nieuwe ontsluitingsroute (tussen A6 en Antony Fokkerweg, zie vlekkenplan Figuur 3.6 bruine streepjeslijn):

- Gaat de belangrijkste belevingsas dóór het plangebied van het zonnepark vormen;
- Tracé wordt anders dan op de plankaart van Airport Garden City is gesuggereerd.

Zichtlijnen op het landschap:

- Van zuidwest naar noordoost en vice versa: in de lengterichting van het tussengebied binnen Airport Garden City;
- Van noordwest naar zuidoost en vice versa: parallel aan de nieuwe ontsluitingsweg als belangrijke belevingsas.

Aandachtspunten inrichting van Zonnepark Meerkoetenweg zelf

Binnen de grenzen van het plangebied voor het zonnepark zelf gelden er verder enkele aandachtspunten voor de inrichting die mede gebaseerd zijn op de huidige landschappelijke kenmerken en in het overleg met de gemeente[10] zijn geadresseerd.

De oriëntatie van de zonnepanelen:

- Zonnepanelen zijn gericht op de zon. Daarbij kunnen ze zuidgericht zijn of gecombineerd oost-west gericht zijn. Het poldergrid wijkt dusdanig van deze zonnerichtingen af, dat in het zonnepark een eigen richting wordt gekozen (met het oog op het rendabel kunnen exploiteren van het zonnepark: ofwel zuidgericht ofwel oost-westgericht (zie Figuur 3.5 ter illustratie).

De (nok-)hoogte en hellingshoek van de zonnepanelen en afstand tussen rij-opstellingen:

- Er is een relatie tussen de nokhoogte, hellingshoek en onderkant van de rij-opstellingen met zonnepanelen en de onderlinge afstand tussen rij-opstellingen van zonnepanelen;
- De nokhoogte verhoudt zich tot de waarnemer die langs of door het plangebied heen beweegt: de waarnemingshoogte van een wandelaar is circa 1.60 meter, van een fietser circa 1.80 meter, van een automobilist circa 1.40 meter;
- De nokhoogte heeft ook een relatie met de wens zichtlijnen op het landschap die via het plangebied lopen open te houden, aangezien nok-hoogte en hellingshoek mede van invloed zijn op de onderlinge afstand tussen de rij-opstellingen van zonnepanelen;
- De nokhoogte heeft ook een relatie met de onderkant van de zonnepanelen en de resterende ruimte onder de panelen ten behoeve van andere toepassingen (bijvoorbeeld bloemrijk gras of begrazing door schapen);
- Voorgesteld wordt om niet de maximale nokhoogte uit het bestemmingsplan buitengebied aan te houden (te weten 6 meter), maar een nokhoogte die tussen de **2,30 en 2,80 meter** ligt (afgerond 3 meter). Verder wordt vooralsnog een hellingshoek van **30 graden** aangehouden. Binnen deze afmetingen zijn er nog meerdere mogelijkheden om de zonnepanelen horizontaal dan wel verticaal te oriënteren. De onderzijde van de panelen wordt voorgesteld op **0,80 meter**, zodat begrazing door schapen onder de panelen

[10] Gesprek d.d. 9 februari 2018, zie ook het gespreksverslag kenmerk V18-08891

mogelijk is. De onderlinge afstand tussen rij-opstellingen van zonnepanelen is nog nader te bepalen.

Figuur 3.5 De foto's tonen meerdere oriëntatie- en opstellingsmogelijkheden voor de rij-opstellingen van zonnepanelen. De exacte opstellingen en onderlinge afstanden zijn nog nader te bepalen

Bron: OVSL

Randvoorzieningen (transformatoren, inkoopstations en dergelijke):

- Ook het toepassen van randvoorzieningen is nog nader te bepalen en afhankelijk van de technische uitwerking van het zonnepark. Voorgesteld wordt deze niet aan de randen van het zonnepark toe te passen en zoveel mogelijk in de lijn van rij-opstellingen, zodat het zicht op deze randvoorzieningen van buiten het zonnepark zoveel mogelijk wordt beperkt. Over het algemeen hebben de randvoorzieningen een hoogte die kleiner of gelijk is aan die van de rij-opstellingen (2,30 tot 2,80 meter).

Beveiliging:

- Het aanleggen van een zonnepark gaat gepaard met grote investeringen. Om diefstal en beschadiging te voorkomen is een efficiënte beveiliging van het zonnepark onontbeerlijk;

- Daar komt bij dat onbevoegde personen weggehouden dienen te worden bij onderdelen van het park waar (hoog-)spanning aanwezig is en dient bij begrazing door schapen te worden voorkomen dat de dieren weglopen;
- Vooralsnog wordt voorgesteld rondom de gebiedsdelen met zonnepanelen een hekwerk van maximaal 2,50 meter te plaatsen, op gepaste afstand van de belangrijkste belevingsassen langs het zonnepark (de doorgetrokken Anthony Fokkerweg en de Meerkoetenweg). Wel zal worden onderzocht in hoeverre het vervangen van (delen van) het hekwerk door watervoerende sloten en greppels mogelijk is, gelet op bovenstaande punten.

Inrichting van de Anthony Fokkerweg:

- Er dient afstemming te zijn tussen de vormgeving en inrichting van (het tracé van) de verbindingsweg van en naar de A6 en de het zonnepark. Het zonnepark vormt een duurzame entree van het gebied, dat zich de komende jaren sterk zal ontwikkelen qua bedrijvigheid (deels gelieerd aan de luchthaven). Vanuit dit oogpunt is het niet wenselijk om het zonnepark volledig aan het zicht te onttrekken, door bijvoorbeeld het toepassen van opgaande beplanting. Het gebied wordt immers gekenmerkt door openheid. Opgaande beplanting tast die openheid aan;
- Voorgesteld wordt de verbindingsweg op het huidige maaiveldniveau aan te leggen en brede bermen zonder opgaande beplantingen toe te passen, om zodoende niet alleen het zicht op het zonnepark, maar ook de zichtlijn richting A6 zoveel mogelijk vrij te houden.

Inrichting van de zone langs de Meerkoetentocht:

- Er dient eveneens afstemming te zijn tussen de vormgeving en inrichting van de zone parallel aan de Meerkoetentocht, in het verlengde van één van de landschappelijke dragers van het Airside-gedeelte van Larserknoop. De inrichting van die drager ligt nog niet vast.
- Derhalve wordt voorgesteld de inrichting van de zone langs de Meerkoetentocht nog open te laten zodat op een later moment rekening gehouden kan worden met de ecologische verbinding die langs die zijde van het plangebied zal worden gerealiseerd en de huidige beplantingen langs de eigendomsgrens (buiten het plangebied) te behouden.

Inrichting van de zone langs de Meerkoetenweg en het bestaande erf:

- De inrichting van de (brede) zuidoostelijke berm van de Meerkoetenweg (gras met enkele bomenrij) en het erf van Meerkoetenweg 21 blijven ongewijzigd, waarmee de doorgaande structuur van de Meerkoetenweg als ‘lint van erven’ wordt gewaarborgd.

De landschappelijke inpassing en inrichting op hoofdlijnen van het plan is gevisualiseerd door middel van onderstaand vlekkenplan met bijbehorende dwarsdoorsnede (zie Figuur 3.6, Figuur 3.7 en bijlage 2).

Figuur 3.6 Vlekkenplan inpassing zonnepark (fase 1 globaal rood omlijnd aangegeven)

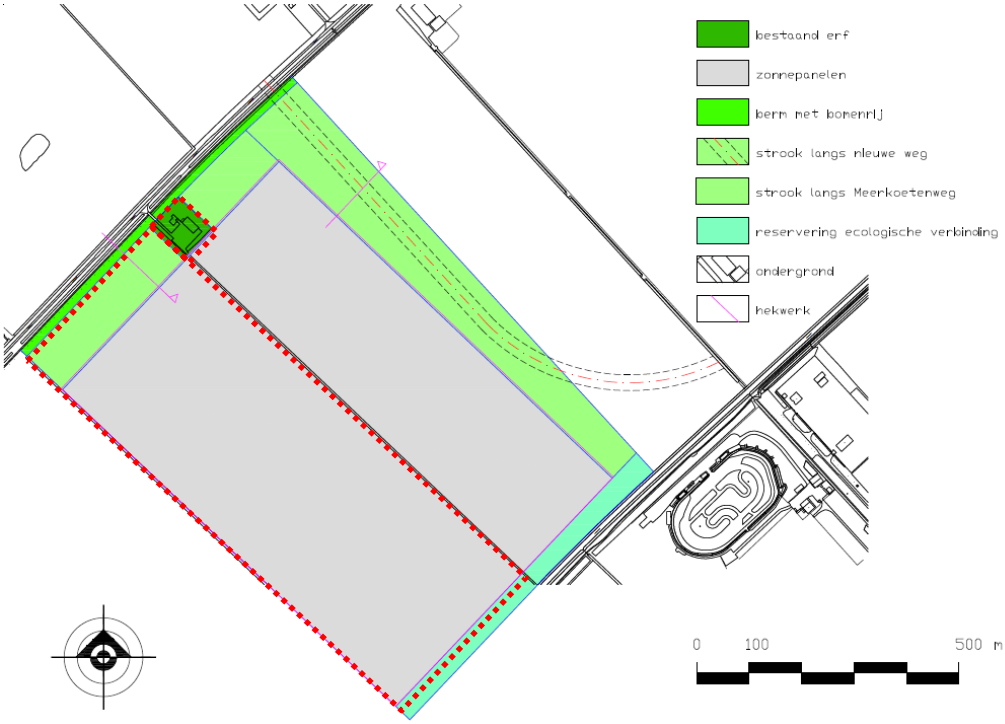

Bron: OVSL

Figuur 3.7 Dwarsdoorsnedes ter hoogte van Meerkoetenweg (boven) en Anthony Fokkerweg (onder)

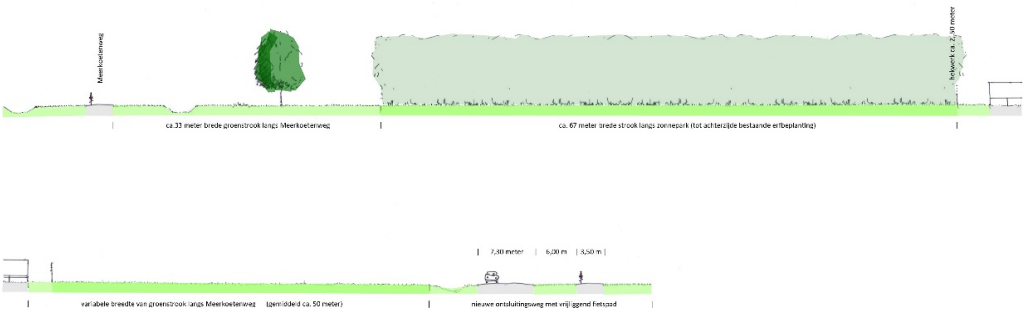

Bron: OVSL

Realisatie zonnepark fase 1 in relatie tot de landschappelijke inpassing

Met realisatie van het zonnepark in twee fasen wordt eerst het zuidwestelijke deel van het plangebied in procedure gebracht en het noordoostelijke deel apart in een tweede fase op een later tijdstip. Realisatie van eerst fase 1 geeft geen aanleiding om de landschappelijke inpassing aan te passen omdat realisatie van fase 1 binnen de uitgangspunten voor het volledige gebied past (zoals hiervoor geformuleerd):

- Inrichting van de zone langs de Meerkoetentocht: voorgesteld wordt de inrichting van de zone langs de Meerkoetentocht nog open te laten zodat op een later moment rekening gehouden kan worden met de ecologische verbinding die langs die zijde van het plangebied zal worden gerealiseerd en de huidige beplantingen langs de eigendomsgrens (buiten het plangebied) te behouden;

- Inrichting van de zone langs de Meerkoetentocht: voorgesteld wordt de inrichting van de zone langs de Meerkoetentocht nog open te laten zodat op een later moment rekening gehouden kan worden met de ecologische verbinding die langs die zijde van het plangebied zal worden gerealiseerd en de huidige beplantingen langs de eigendomsgrens (buiten het plangebied) te behouden;
- Inrichting van de Anthony Fokkerweg: voorgesteld wordt de verbindingsweg op het huidige maaiveldniveau aan te leggen en brede bermen zonder opgaande beplantingen toe te passen, om zodoende niet alleen het zicht op het zonnepark, maar ook de zichtlijn richting A6 zoveel mogelijk vrij te houden. Door de grotere afstand van fase 1 tot aan de Antony Fokkerweg blijft er alleen een groter open (agrarisch) gebied over.

3.5 Toelichting plan

Rekening houdend met de uitgangspunten van de landschappelijke inpassing bestaat het gehele zonnepark bestaat uit een veldopstelling van zonnepanelen over een oppervlakte van maximaal tussen de 40 en 50 hectare op een perceel van circa 57 hectare. Fase 1 bestaat uit circa 30 hectare op een perceel van circa 33 hectare. De opstelling in fase 1 bestaat dan uit circa 75.000 panelen met een gezamenlijk opgesteld vermogen van circa 18 MW, goed voor circa 17.500 MWh aan duurzame zonnestroom. De belangrijkste kenmerken van het project zijn hieronder weergegeven:

- De panelen worden geplaatst in rijen in een oost-west richting, waarmee de panelen op het zuiden georiënteerd worden en een zo hoog mogelijke lichtinval op de panelen wordt behaald;
- De panelen worden geplaatst op een daarvoor geïnstalleerd frame, ook wel tafel genoemd (zie Figuur 3.4). Deze tafels hebben naar verwachting een hoogte van maximaal circa 2,8 meter. Voor de juridische regeling wordt uitgegaan van een bouwhoogte van maximaal 3 meter voor de praktische inpassing van de panelen;
- De tafels worden in de bodem verankerd middels palen (zogenaamde ‘driven piles’), zodat slechts zeer beperkte ontgraving nodig is. De palen zullen tot maximaal 2 meter de grond in worden gebracht en zijn eenvoudig na de exploitatieperiode te verwijderen zodat de grond voor andere doeleinden kan worden aangewend;
- Er blijft een ruimte open van circa 3 tot 5 meter tussen de rijen panelen, om schaduwwerking onderling te voorkomen;
- Langs de randen van het perceel worden langs de Meerkoetenweg en nieuwe Anthony Fokkerweg een brede zone vrij gehouden van zonnepanelen ten behoeve van de landschappelijke inpassing van het zonnepark in de omgeving;
- Langs de randen van het perceel worden langs de Meerkoetentocht een zone buiten het wijzigingsplan gehouden ten behoeve van de reservering voor een toekomstige ecologische verbindingszone;
- Ter beveiliging zal er een omheining met een hoogte van 2 à 2,5 meter worden geplaatst om de veldopstelling, indien de beveiliging op een andere manier (landschappelijk) is op te lossen en in te passen dan behoort dit ook tot de mogelijkheden;
- Er is voldoende ruimte voor landschappelijke inpassing vanwege het vrijhouden van de randen van het perceel van plaatsing van zonnepanelen;
- De woning Meerkoetweg 21 verliest zijn functie als woning van derden en krijgt een functie als bedrijfswoning/dienstwoning (toezichthouder) voor het zonnepark.

Het vlekkenplan in Figuur 3.6 dient ter illustratie van het zonnepark op hoofdlijnen.

De mogelijkheid wordt nog onderzocht of de grond onder de panelen kan worden begraasd door schapen zodat deze grond ook middels een tweede functie nuttig gebruikt kan worden, daarvoor dienen de zonnepanelen minimaal 0,80 meter boven de gronde te worden geplaatst.

Figuur 3.8 Illustratie montagesysteem (tafels) zonnepanelen

Bron: Schletter Solar Systems

Elektrische infrastructuur en netaansluiting

Opgewekte duurzame energie door middel van de zonnepanelen komt binnen bij het schakelstation. Dit schakelstation is een klein gebouw waarin meet- en regelapparatuur en omvormers zijn geplaatst die de geproduceerde elektriciteit van de panelen omzetten van DC naar AC en van waaruit de kabels naar het aansluitpunt op het landelijke elektriciteitsnet worden gelegd. Omdat de omvang en ruimtelijke impact van dergelijke bouwwerken beperkt is, kunnen deze veelal onder Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage 2, artikel 2, lid 18, vergunningvrij worden geplaatst. De definitieve aansluiting van het zonnepark wordt in afstemming met de netbeheerder bepaald.

3.6 Ladder duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6, lid 2 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is voorgeschreven, dat indien een bestemmingsplan 'een nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maakt, in de toelichting van het plan een verantwoording daarvan moet plaatsvinden volgens de systematiek van de ladder voor duurzame verstedelijking. Een zonnepark betreft geen stedelijke functie in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking. Dit vloeit voort uit jurisprudentie. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 februari 2015 (201400570/1/R6) geeft aan dat functies die niet onder begripsbepaling zijn genoemd en ook niet in de handreiking zijn genoemd, niet als verstedelijking worden aangemerkt. Toepassing van de Ladder is hier dus niet aan de orde. Desondanks is het initiatief, vanuit een zorgvuldig ruimtegebruik, toch getoetst aan de Ladder.

Bij de toets aan de ladder komen de volgende onderzoeksvragen aan bod:

1. Voorziet de voorgenomen ontwikkeling in een actuele regionale behoefte?

2. Kan in deze behoefte worden voorzien door herstructurering, intensivering of transformatie binnen bestaand stedelijk gebied?
3. Indien blijkt dat de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied kan plaatsvinden, kan er dan een nieuwe locatie worden gezocht die beschikt over verschillende middelen van vervoer en passende multimodale ontsluiting?

Ladder

1. Behoefte

De Provincie Flevoland heeft in haar omgevingsplan uit 2006 een ambitie uitgesproken om voor 2030 energieneutraal te zijn. In 2012 is deze ambitie (bestuursopdracht regioplan windenergie) zelfs door Gedeputeerde Staten aangescherpt om deze doelstelling te halen in 2020. Om te voldoen aan deze energiedoelstelling (opgave ca. 2,0 PJ) is de benutting van zonne-energie noodzakelijk. Hierbij is behoefte aan grootschalige zonneparken met een groot opwekkend vermogen. Een citaat uit het huidige coalitieakkoord van Gedeputeerde Staten: *"Naast windenergie bieden we ook ruim baan aan andere vormen van hernieuwbare energie, zoals zonne-energie, biomassa of nieuwe alternatieve energiebronnen (ook op agrarische grond). Bij alle vormen van energieopwekking moet participatie mogelijk zijn, zodat inwoners en ondernemers de kans krijgen te verdienen aan hernieuwbare energie. Creatieve kruisbestuivingen tussen energie en andere sectoren (bijvoorbeeld zonnepanelen en kunst) juichen we van harte toe. We reserveren 0,5 miljoen euro uit eenmalige middelen voor het stimuleren van hernieuwbare energieproductie."*

Dit project voorziet hiermee in een provinciale behoefte. De gemeente Lelystad heeft daarnaast in haar collegeakkoord, het raadsprogramma 2015-2018 en de kadernota Duurzaamheid aangegeven in 2025 energieneutraal te willen zijn, en energie duurzaam te willen opwekken, waarmee het project ook voorziet in een gemeentelijke behoefte.

2. Bestaand stedelijk gebied

Wanneer de actuele behoefte groter is dan de mogelijkheden in bestaand stedelijk gebied is het niet noodzakelijk eerst alle inbreidings- en transformatielocaties te bebouwen in bestaand stedelijk gebied (uitspraak ABRvS 5 februari 2014 nr. 201303143/1/R4 (Korendijk)). Binnen transformatiegebieden zijn op dit moment geen locaties beschikbaar met een oppervlakte van circa 63 hectare (voor circa 40-50 hectare aan zonnepanelen) als alternatief voor onderliggende locatie. Het plangebied maakt deel uit van een gebied voor toekomstige bedrijventerreinontwikkeling en is in de provinciale Omgevingsvisie als stedelijk gebied aangewezen. Het project is gesitueerd in de nabije locatie van de luchthaven Lelystad Airport en in bestemmingsplan "Lelystad-Larserknoop". De ontwikkeling van dit gebied wordt gefaseerd voorzien daarom is nog geen toekomstige bedrijfsbestemming toegekend aan alle gronden. Ontwikkeling wordt voorzien ook na de planperiode van het geldende bestemmingsplan waardoor exploitatie van een zonnepark op onderhavige gronden voor een periode van circa 20 jaar ook niet strijdig is aan eventuele andere toekomstige bedrijfsontwikkelingen. Er is met de ontwikkeling sprake van een intensivering binnen aangewezen stedelijk gebied.

3. Ontsluiting

Het park is goed ontsloten voor het autoverkeer. Het park hoeft niet op meerdere vervoerswijzen (openbaar vervoer, fiets) te worden ontsloten aangezien het een ontwikkeling

betreft die geen publiek of bezoekers trekt. Het zonnepark brengt zeer weinig vervoersbewegingen met zich mee.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de realisatie van het zonnepark voldoet aan de ladder van duurzame verstedelijking.

4 ONDERZOEK

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke relevante milieu- en omgevingseffecten te verwachten zijn als gevolg van de realisatie van het zonnepark. Dit wordt per aspect beschreven, op basis van de wet- en regelgeving die van toepassing is op zonneparken.

4.1 Bedrijven en milieuzonering

Op basis van de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) moet worden beoordeeld of de in het plangebied te realiseren activiteiten een belemmering betekenen of van invloed zijn op gevoelige functies, zoals wonen, in of in de omgeving van het plangebied. Het zonnepark is niet opgenomen in de VNG-publicatie waardoor onderzoek of nadere onderbouwing op de relevante milieuaspecten noodzakelijk is. In dit hoofdstuk wordt op de verschillende relevante milieuaspecten specifiek ingegaan. Door middel van een nadere onderbouwing is aangetoond dat het zonnepark inpasbaar is in de omgeving en kan voldoen aan een goede ruimtelijke ordening.

Conclusie

Vanuit oogpunt bedrijven en milieuzonering wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

4.2 Natuur

Inleiding

Wanneer er wordt gesproken over natuurbescherming, dient er onderscheid te worden gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Vanaf 1 januari 2017 is deze bescherming geregeld in de Wet Natuurbescherming (Wnb).

Gebiedsbescherming

Op het gebied van gebiedsbescherming zijn Natura-2000 en het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige Ecologische Hoofdstructuur) de te beschermen gebieden. In Figuur 4.1 en Figuur 4.2 worden betreffende gebieden op kaart weergegeven. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is de ‘Oostvaardersplassen’ (zie onderstaande afbeelding). Dit gebied ligt op circa 2500 meter afstand van de projectlocatie. De bescherming van Natura 2000-gebieden kent een externe werking. Dit betekent dat ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied een negatieve impact kunnen hebben op de ‘beschermingsdoelstellingen’ (ook wel instandhoudingsdoelstellingen genoemd) van dergelijke natuurgebieden. Hierbij kan gedacht worden aan foerageergebieden van beschermde vogels die in deze gebieden leven. Echter, gezien de aard van het project (weinig invloed op omgeving) en de afstand van het plangebied tot de Natura 2000-gebieden is op voorhand de verwachting dat het zonnepark geen significant effect heeft op Natura 2000-gebieden.

Figuur 4.1: Natuurgebieden rondom plangebied

Bron: bewerking door BAM Bouw en Techniek B.V.

Het plangebied ligt niet in een gebied dat deel uitmaakt van het NNN. Voor NNN geldt geen externe werking. Effecten van het zonnepark op NNN worden dus niet verder beschouwd.

Figuur 4.2 Ecologische hoofdstructuur

Bron: ehs.flevoland.nl

Soortenbescherming

Naast gebiedsbescherming is er een wettelijk kader voor het beschermen van individuele soorten (flora en fauna). De Wet natuurbescherming kent een aantal verbodsbepalingen die aanleiding kunnen zijn om een ontheffing aan te vragen. De relevante verbodsbepalingen zijn het doden of verwonden van soorten, het opzettelijk verontrusten van soorten of het verstoren, vernietigen, beschadigen van nesten of vaste rust- en verblijfsplaatsen. Dit kan in theorie voorkomen tijdens de bouwfase. Wanneer de bouw van het zonnepark leidt tot het overtreden van één van deze bepalingen zou een ontheffing van de Wet natuurbescherming moeten worden aangevraagd.

Uit ervaring met vergelijkbare onderzoeken blijkt dat bij de ontwikkeling van een zonnepark op het gebied van beschermde soorten vooral rekening gehouden moet worden met het broedseizoen van (akker- en weide)vogels, de vaste rust- en verblijfplaatsen van algemene zoogdieren (zoals veldmuis, gewone bosspitsmuis en mol) en de aanwezigheid van specifieke plantensoorten. Voor het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen van algemeen voorkomende zoogdieren geldt een vrijstelling van een ontheffing op grond van de Wnb.

Om een overtreding van een verbodsbepaling met betrekking tot het broedseizoen van vogels te voorkomen dient het zonnepark bij voorkeur buiten het broedseizoen (half maart – half augustus) gebouwd te worden. Indien dit niet mogelijk is dient het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen het gebied ongeschikt voor broedvogels te worden gemaakt, om te voorkomen dat vogels tot broeden komen. Tevens kan voorafgaand aan de werkzaamheden door een terzake deskundig ecoloog een veldinspectie worden uitgevoerd om zeker te stellen dat er geen nesten aanwezig zijn.

Nader onderzoek moet uitwijzen of er sprake is van het overtreden van een verbodsbepaling bij het realiseren van een zonnepark op het perceel Meerkoetenweg 21. Een eventuele ontheffing dient aangevraagd voor of met de omgevingsvergunning voor het zonnepark en is pas nodig wanneer met de bouwwerkzaamheden wordt begonnen. Resultaten zijn beschikbaar ten tijde van de aanvraag omgevingsvergunningaanvraag en eventuele aanvraag ontheffing op basis van de Wnb.

Conclusie

Ten behoeve van een het eventueel aanvragen van een vergunning of ontheffing Nbw voor het zonnepark dient nog ecologisch onderzoek plaats te vinden op de locatie (een zogenaamde quick scan), om met zekerheid te kunnen stellen dat het zonnepark geen significante gevolgen heeft op beschermde gebieden en soorten.

Op basis van ervaring en momenteel beschikbare informatie mag aangenomen worden dat realisatie van een zonnepark geen negatieve effect heeft op natuur en niet in de weg staat aan de ruimtelijke uitvoerbaarheid van het plan. Op basis van het voorgaande wordt voor natuur voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

4.3 Cultuurhistorie en archeologie

Onder cultuurhistorie worden aanwezige archeologische waarden verstaan, maar ook overige cultuurhistorische waarden zoals historisch landschap, beschermende stads- en dorpsgezichten en monumenten.

Archeologie

Het Europese Verdrag van Malta (1992) beoogt het cultureel erfgoed dat zich in de bodem bevindt te behouden. Het verdrag dwingt alle ondertekenaars (waaronder Nederland) om archeologische belangen in een vroegtijdig stadium mee te wegen in de besluitvorming rond ruimtelijke planvorming. Het Verdrag van Malta is geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving in de Erfgoedwet.

De gemeente Lelystad heeft haar archeologische beleid vastgelegd in de notitie 'Archeologische monumentenzorg in Lelystad'. Op grond van de Archeologische verwachtingenkaart in dit beleid, bevind het plangebied zich ook in een gebied met een lage archeologische verwachting (zie Figuur 4.3). Ter plaatse van het plangebied geldt op basis van het geldende bestemmingsplan dan ook geen dubbelbestemming voor archeologische waarden.

Figuur 4.3 Uitsnede gemeentelijke archeologische verwachtingenkaart

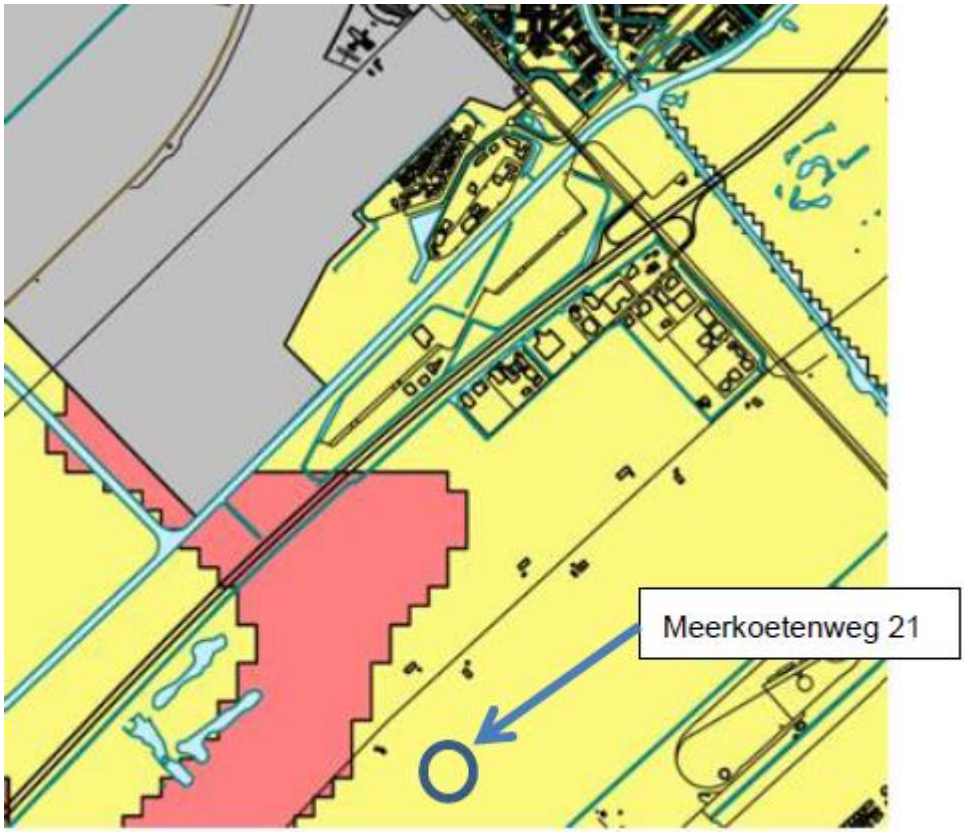

Voor een gebied met een lage archeologische verwachting geldt dat de landschappelijke omstandigheden hier minder gunstig waren voor bewoning. Bovendien is het bodemprofiel in deze gebieden meestal aangetast door een of meer overstromingsfasen, waardoor de top van het pleistocene oppervlak is weggeslagen. De kans op het aantreffen van prehistorische vindplaatsen is laag. Er hoeft derhalve geen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd.

Wel dient men er alert op te zijn dat tijdens de bodem verstorende werkzaamheden archeologische resten uit de prehistorische of delen van scheepswrakken gevonden kunnen

worden. Op grond van de Erfgoedwet geldt wel een zorgplicht en een meldingsplicht voor eventuele vondsten tijdens de aanleg.

Overige cultuurhistorische waarden

In betreffend onderzoeksgebied is geen sprake van historisch landschap of andere beschermde cultuurhistorische aspecten volgens de provinciale waardenkaart[11]. Alleen het nabij gelegen natuurgebied Bruchtkamp geldt als een aardkundig waardevol gebied (roze in Figuur 4.4). maar dat heeft geen effect op de ontwikkeling van dit plangebied.

Figuur 4.4 Uitsnede provinciale cultuurhistorische waardenkaart

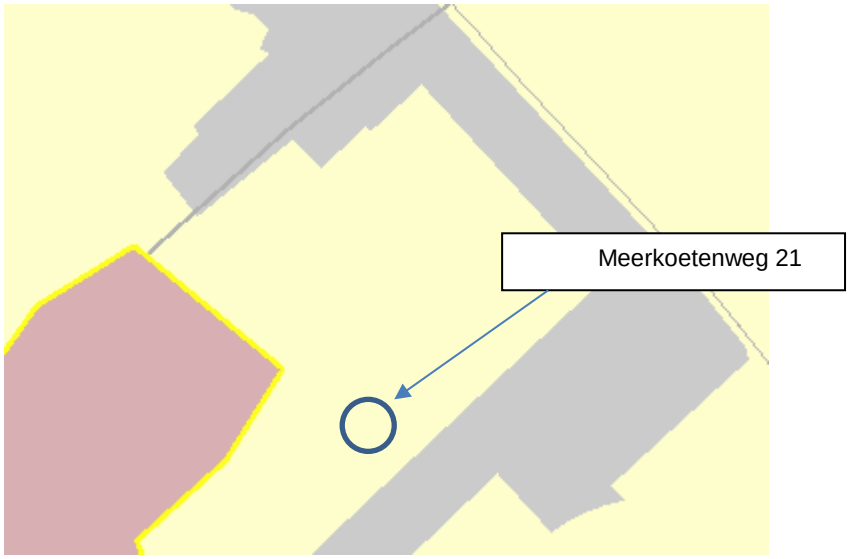

Conclusie

Er is geen sprake van archeologische waarde en overige cultuurhistorische waarden. Het plan voldoet vanuit cultuurhistorie aan een goede ruimtelijke ordening.

4.4 Waterhuishouding

Achtergronden

Water en ruimtelijke ordening hebben met elkaar te maken. Enerzijds is water één van de ordenende principes in de ruimtelijke ordening en kan daarmee beperkingen opleggen aan het ruimtegebruik. Anderzijds kunnen ontwikkelingen in het ruimtegebruik ongewenste effecten hebben op de waterhuishouding. Een goede afstemming tussen beide is derhalve noodzakelijk om problemen zoals wateroverlast, slechte waterkwaliteit, verdroging, etc. te voorkomen.

De verplichte watertoets is geregeld in de artikelen 3.1.1 en 3.16 van het Besluit ruimtelijke ordening. Vanaf het begin van de planvorming dient overleg gevoerd te worden tussen gemeente, waterbeheerders en andere betrokkenen. Doel van dit overleg is gezamenlijk de uitgangspunten en wensen vanuit duurzame watersystemen en veiligheid te vertalen naar concrete gebiedsspecifieke ruimtelijke uitgangspunten. Hierbij geldt dat afwenteling moet

[11] http://kaart.flevoland.nl/cultuurhistorie/

worden voorkomen en dat de drietrapsstrategie ‘vasthouden, bergen en afvoeren’ moet worden gehanteerd.

Waterbeleid

De Europese Kaderrichtlijn Water is richtinggevend voor de bescherming van de oppervlaktewaterkwaliteit in de landen van de Europese Unie. Aan alle oppervlaktewateren in een stroomgebied worden kwaliteitsdoelen gesteld die in 2015 moeten worden bereikt. Ruimtelijk relevant rijksbeleid is verwoord in de Nota Ruimte en het Nationaal Waterplan (inclusief de stroomgebiedbeheerplannen).

Op provinciaal niveau zijn de omgevingsvisie en de bijbehorende omgevingsverordening richtinggevend voor ruimtelijke plannen. Het waterschap Zuiderzeeland heeft de beleidskaders van Rijk en provincie nader uitgewerkt in het Waterbeheerplan. De belangrijkste ruimtelijk relevante thema's zijn de Kaderrichtlijn Water en retentiecompensatie. Daarnaast is de Keur van Waterschap een belangrijk regelstellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Watersysteem

In het waterbeheer van de 21e eeuw worden duurzame, veerkrachtige watersystemen nagestreefd. Dit betekent concreet dat droge perioden worden doorstaan zonder droogteschade, vissterfte en stank, en dat in natte perioden geen overlast optreedt door hoge grondwaterstanden of inundaties vanuit oppervlaktewateren. Problemen worden niet afgewenteld op andere gebieden of latere generaties. Het principe "eerst vasthouden, dan bergen, dan pas afvoeren" is hierbij leidend. Het Rijk, provincies en gemeenten hebben in het Nationaal Bestuursakkoord Water doelen vastgelegd voor het op orde brengen van het watersysteem.

Afvalwaterketen

Het zoveel mogelijk scheiden van vuil en schoon water is belangrijk voor het bereiken van een goede waterkwaliteit. Door te voorkomen dat grote hoeveelheden relatief schoon hemelwater door rioolstelsels worden afgevoerd, neemt het aantal overstorten van verontreinigd rioolwater op oppervlaktewater af en neemt de doelmatigheid van de rioolwaterzuivering toe. Hierdoor verbetert zowel de kwaliteit van oppervlaktewateren waarop overstorten plaatsvinden als de kwaliteit van het effluent ontvangende oppervlaktewater. Indien het schone hemelwater door middel van infiltratie in het gebied wordt vastgehouden alvorens het wordt afgevoerd naar oppervlaktewater, draagt dit bovendien bij aan de duurzaamheid van het watersysteem. Vandaar dat het principe "eerst schoonhouden, dan scheiden, dan pas zuiveren" een belangrijk uitgangspunt is bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Als het hemelwater niet wordt aangekoppeld of wordt afgekoppeld van het bestaande rioolstelsel is oppervlakkige afvoer en infiltreren in de bodem uitgangspunt. Als infiltratie in de bodem niet mogelijk is, is lozing op het oppervlaktewater via een bodempassage gewenst

Toekomstige situatie

Thema waterveiligheid

Het plangebied ligt niet buitendijks. Het plangebied ligt niet in een keurzone van de waterkering. Op basis van de ingevoerde gegevens over het plangebied zijn er geen uitgangspunten voor het thema veiligheid van toepassing.

Thema voldoende water

Voor het zonnepark geldt dat er een beperkte toename is van netto verhard oppervlak onder andere door de verankering van de tafels middels palen, transformatorhuisjes, transformatorkasten of schakelstations en eventuele kabelgoten. Bij toename van minder dan 2.500 m^2 in het landelijk gebied is geen compensatie nodig. In dit geval is er sprake van een toename van verhard oppervlak van minder dan 2.500 m^2 waardoor er geen compensatie nodig is.

Hemelwater dat op de zonnepanelen terecht komt kan bij lage intensiteit neerslag rechtstreeks onder de panelen infiltreren in de bodem omdat daar geen verharding wordt toegevoegd. Bij extreme neerslag kan er een verhoogd risico bestaan op oppervlakkige afvoer. De zonnepanelen concentreren de neerslag aan de onderzijde van de panelen (druiplijn). Door deze neerslagconcentratie is er mogelijk een verhoogd risico op verslemping van de bodem (dichtslaan van de bodem) en oppervlakkige afvoer. Mocht deze oppervlakkige afvoer het oppervlaktewatersysteem bereiken dan is er sprake van afwentelen: versnelde afvoer van neerslag naar het watersysteem. Mocht deze situatie zich in de toekomst voordoen dan is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen om het afwentelen ongedaan te maken.

In en om het plangebied zijn enkele watergangen aanwezig. Indien een watergang smaller is dan 24 meter, dan zal in principe rijdend onderhoud mogelijk moeten worden gemaakt. Een watergang dient dan voorzien te zijn van een goed bereikbare obstakelvrije werkstrook van minimaal 5 meter breed:

- aan één zijde van een watergang met een waterbreedte tot en met 12 meter;
- aan weerszijden van een watergang met een waterbreedte van 12 tot 24 meter.

Bij een talud van 1:4 of flauwer is geen onderhoudsstrook nodig.

Ten behoeve van de planontwikkeling is geen bronnering van grondwater nodig.
Er wordt in het plan geen gebruikt gemaakt van bodemenergie, ofwel warmte koude opslag.
Bij deze planontwikkeling zal geen grondwater worden onttrokken ten behoeve van beregening, veedrenking of bedrijfsmatige toepassingen.

Thema schoon water

Het waterschap streeft naar goede leef, verblijf- en voortplantingsmogelijkheden voor de aquatische flora en fauna in het beheergebied. Het verdient de voorkeur om bomen niet direct langs de oever te planten. Indien dit toch gebeurt, worden bomen ten behoeve van de waterkwaliteit aan de noord- en oostzijde van het water geplant. Dit maakt voldoende licht inval mogelijk.

Het grond- en oppervlaktewater biedt leef-, verblijf-, en voortplantingsmogelijkheden voor de (aquatische) flora en fauna in het beheergebied. De chemische toestand van deze wateren vormt hier geen belemmering voor.

Veel menselijke activiteiten hebben een negatief effect op de kwaliteit van het water doordat ze water verontreinigen. Het waterschap zorgt met de behandeling van afvalwater dat zo veel mogelijk van deze effecten teniet worden gedaan.

Vergunningplicht

In verband met het voorgenomen plan kan het noodzakelijk zijn maatregelen te treffen, teneinde nadelige gevolgen voor waterstaatswerken en het oppervlaktewatersysteem te voorkomen (dan wel te beperken). Voor het aanleggen van onder meer kabels en leidingen in/door een watergang, oppervlaktewater of een talud is bestaat een vergunningplicht op basis van de Waterwet en de Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017.

Watertoets

Over deze wijze van omgaan met de waterhuishouding is nadere afstemming geweest met het waterschap Zuiderzeeland. Op 20 april 2017 is het project ingediend via www.dewatertoets.nl. Op basis van de toets dient de normale procedure te worden gevolgd. Dit betekent dat, aanvullend op de digitale watertoets, in het kader van het ambtelijk vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) een aanvraag voor een wateradvies moet worden indienen bij het waterschap Zuiderzeeland. In het kader van overleg als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro heeft het waterschap op 26 september 2018 een wateradvies gegeven. De bij de digitale watertoets ontvangen uitgangspuntennotitie (zie bijlage 1) is verwerkt in deze paragraaf. De resultaten van overleg als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro (zie ook bijlage 1) zijn eveneens verwerkt in deze paragraaf.

Conclusie

Het waterschap Zuiderzeeland is in het kader van overleg als bedoeld in artikel 3.1.1 om advies gevraagd. De door het waterschap gemaakte opmerkingen zijn verwerkt in deze paragraaf waardoor er sprake is van een positief wateradvies. Ten aanzien van waterhuishouding wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

4.5 Overig

4.5.1 Geluid

Een zonnepark is een type A-inrichting volgens het Besluit omgevingsrecht (Bor). De inrichting valt daarmee onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit, maar er is geen vergunning voor het onderdeel milieu nodig. Zonnepanelen zijn geen geluidsbron en hebben ook geen invloed op de in de nabije omgeving gelegen geluidgevoelige bestemmingen. Een zonnepark tevens geen geluidgevoelig object of een geluidgevoelige bestemming, waardoor onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder ook achterwege kan blijven. Uit het oogpunt van geluid zijn dan ook geen belemmeringen en is het plan uitvoerbaar. Geluidsonderzoek is niet noodzakelijk.

Conclusie

Het zonnepark voldoet vanuit geluid aan een goede ruimtelijke ordening.

4.5.2 Externe veiligheid

Het zonnepark is geen kwetsbaar of bekend kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Er zijn geen personen aanwezig. Een zonnepark is daarnaast ook geen risicobron. Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen en is het plan uitvoerbaar.

Conclusie

Het zonnepark voldoet vanuit het aspect externe veiligheid aan een goede ruimtelijke ordening.

4.5.3 Vliegveiligheid

Veiligheidszone vliegveld Lelystad

Ten oosten van het plangebied ligt de luchthaven Lelystad. In Figuur 4.5 zijn de plaatsgebonden risicocontouren (PR) 10^{-5} (groen), 10^{-6} (rood) en 10^{-7} (blauw) weergegeven. Het plangebied ligt binnen de risicocontour 10^{-7} (deels) en een heel klein deel binnen de 10^{-6} contour.

Figuur 4.5 Risicocontouren Luchthaven Lelystad

Bron: bestemmingsplan “Lelystad – Luchthaven”

Op grond van het Besluit burgerluchthavens is vastgelegd dat in navolging van het Schipholbeleid woningen binnen de 10^{-5} PR-contour (ook wel individueel risicocontour genoemd) niet zijn toegestaan, dit is ook als zodanig verstaald in het Luchthavenbesluit Lelystad. Voor het gebied tussen de 10^{-5} en de 10^{-6} PR-contouren is in beginsel geen nieuwbouw van woningen en andere kwetsbare bestemmingen toegestaan. Voor de PR 10^{-7} contour gelden verder geen beperkingen. Voor de ontwikkeling van het zonnepark geldt dat er geen sprake is van de realisatie van woningen en/of andere kwetsbare objecten waardoor het plan vanuit externe veiligheid inpasbaar is.

In overleggen tussen initiatiefnemer en Lelystad Airport is ook geen bezwaar tegen het oprichten van dit zonnepark naar voren gekomen.

Conclusie
Vanuit het aspect externe veiligheid voldoet het plan aan een goed ruimtelijke ordening.

4.5.4 Bodemkwaliteit

Inleiding
Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening dient een bodemonderzoek verricht te worden met het oog op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Het bevoegd gezag moet onderzoek verrichten naar de bestaande toestand en deze toetsen aan de wenselijke bodemkwaliteit. Uitgangspunt van een goede ruimtelijke ordening is dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de beoogde bestemming en de daarin toegestane gebruiksvormen.

Resultaten

Gelet op de huidige agrarische bestemming van de gronden en het feit dat een zonnepark geen gevoelige bestemming is waar mensen verblijven, mag worden aangenomen dat de bodem voor het zonnepark geschikt is. Op de kaart van het bodemloket wordt bovendien geen melding gemaakt van een verontreiniging op deze locatie. Daarnaast blijkt uit alle beschikbare metingen op locaties rond het plangebied dat er ook geen interventiewaarden zijn gemeten. Dit duidt niet op verontreiniging van de bodem op de planlocatie. Het plangebied is altijd als agrarisch gebied in gebruik geweest waardoor er geen verontreiniging is te verwachten. Het toekomstig gebruik als zonnepark is geen gevoelige functie waardoor het plan op basis van het aspect bodemkwaliteit uitvoerbeer is.

Conclusie
Het plan voldoet voor het aspect bodemkwaliteit aan een goede ruimtelijke ordening.

Indien er grond wordt aan- of afgevoerd, dient dit volgens de door de overheid gestelde regels plaats te vinden, in het bijzonder het Besluit bodemkwaliteit.

4.5.5 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is een wettelijk stelsel voor luchtkwaliteitseisen van kracht geworden. De hoofdlijnen van deze regelgeving zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2, van de Wet Milieubeheer.

Luchtkwaliteitseisen vormen geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen indien deze voldoet aan één van deze voorwaarden:

- er geen sprake is van feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project 'in niet betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL, dat in werking treedt nadat de EU derogatie (toestemming) heeft verleend.

Van een verslechtering van de luchtkwaliteit 'in betekenende mate' is sprake indien zich één van de volgende ontwikkelingen voordoet:

- woningbouw: minimaal 1.500 woningen netto bij 1 ontsluitende weg of 3.000 woningen bij 2 ontsluitende wegen;
- infrastructuur: minimaal 3% concentratiebijdrage (verkeerseffecten gecorrigeerd voor minder congestie);
- kantoorlocaties: minimaal 100.000 m^2 bruto vloeroppervlak bij 1 ontsluitende weg, 200.000 m2 bruto vloeroppervlak bij 2 ontsluitende wegen.

Conclusie

Onderhavig plan maakt een ontwikkeling mogelijk dat niet onder één van bovenstaande categorieën onder te brengen is en het is ook geen project dat beschreven staat in het NSL. Geconcludeerd kan worden dat de luchtkwaliteit niet 'in betekenende mate' zal verslechteren. Daarom hoeft niet nader op het aspect luchtkwaliteit te worden ingegaan.

4.5.6 Lichtreflectie

Een mogelijk ruimtelijk effect van zonnepanelen op weg- en railverkeer is de reflectie van zonlicht. De meeste inkomende zonnestralen, die op zonnepanelen terecht komen worden geabsorbeerd en omgezet in elektriciteit. Echter, omdat de bovenste laag van de panelen van glas zijn gemaakt, zal een deel (<5%) van het zonlicht ook worden gereflecteerd. Deze schittering op omliggende objecten komt vooral voor bij zonsopgang en zonsondergang, wanneer de zon haaks op de panelen staat. Het licht dat op een zonnepaneel valt, wordt in één specifieke richting weerkaatst omdat een zonnepaneel een glad oppervlak heeft. Dit reduceert de aantal invalshoeken waarbij overlast ervaren kan worden van het licht.

Figuur 4.6: Vergelijking reflectie zonnepaneel t.o.v. andere materialen

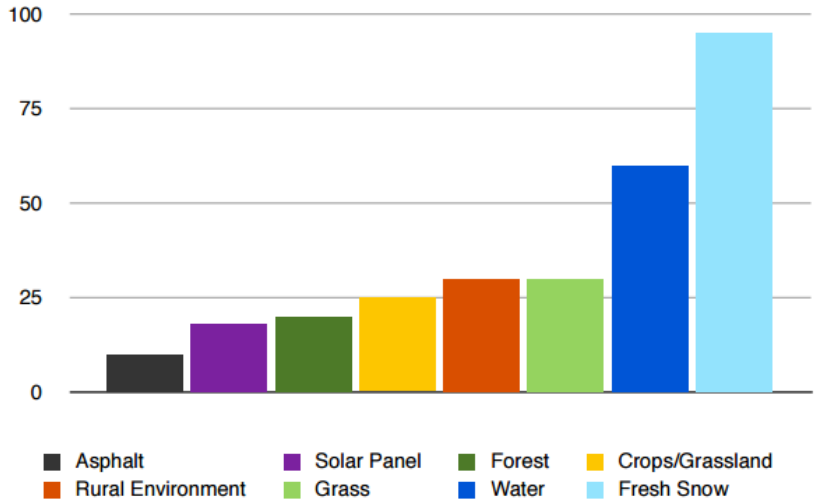

Uit een wegbeeldanalyse met betrekking tot een soortgelijk zonnepark[12] blijkt dat betreffende reflectie niet feller is dan het achtergrondlicht van de zon zelf. In dit zelfde onderzoek wordt

[12] Zonnepark Ceresweg: Wegbeeldanalyse Oesterdam (N659), N.H. Tiekstra & . W. Swolfs (Rho adviseurs), oktober 2014

tevens geconstateerd dat er aanzienlijk meer zonlicht gereflecteerd wordt door water dan door een zonnepaneel. In een soortgelijk onderzoek[13] naar de visuele impact van een zonnepark in het Verenigd Koninkrijk wordt dezelfde conclusie getrokken. In Figuur 4.6 is met relatieve aantallen het verschil weergegeven van de reflectie van verschillende materialen. Aangezien een zonnepaneel minder reflecteert dan oppervlaktewater, dat gelegen is nabij vele hoofdwegen in Nederland, kan aangenomen worden dat het plaatsen van een zonnepark nabij (spoor)wegen geen noemenswaardig effect heeft op het weg- en railverkeer.

Figuur 4.7 Voorbeeld: positionering van zonnepanelen bij vliegveld Weeze

Bron: Business.airport-weeze-com

Er zijn ook voorbeelden van de ligging van een grootschalig zonnepark nabij een luchthaven[14] (zie ook Figuur 4.7 en Figuur 4.8 ter illustratie). De daar opgedane ervaringen ten aanzien van het plaatsen van zonnepanelen nabij vliegvelden zijn in het ontwerp meegenomen. Er is geen specifieke (inter)nationale regelgeving van kracht waarin is aangegeven hoe moet worden omgegaan met de toepassing van zonnecollectoren op en rondom luchthavens. Europese wetgeving op dit vlak is in voorbereiding. Ook voor vliegverkeer is om de zelfde reden en als bij weg- en railverkeer geen noemenswaardig effect te verwachten. De zonnepanelen op het park staan bovendien opgesteld in zuidelijke richting. Door de stand van de zonnepanelen zal het vliegverkeer van Lelystad Airport geen hinder ondervinden van enige reflectie van de panelen.

Verder is de weerkaatsing van licht sterk afhankelijk van het type zonnepaneel dat wordt toegepast. Op grond van het informatiebulletin van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ‘Toepassing van zonnecollectoren op en rond luchthavens’ worden zonnepanelen toegepast die zo weinig mogelijk zonlicht reflecteren.

[13] Visual Impact Assessment, Capital Solar Farm, december 2010
[14] Bijvoorbeeld vliegveld Weeze en Neu-Hardenberg in Duitsland en Athens National Airport in Griekenland. Bij Groningen airport Eelde is ook een omgevingsvergunning verleend voor een groot zonnepark.

Conclusie

Het zonnepark voldoet vanuit het aspect lichtreflectie aan een goede ruimtelijke ordening.

Figuur 4.8 Voorbeeld: positionering van zonnepanelen bij Athens International airport

Bron: www.aia.gr

5 JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

Algemeen

In dit hoofdstuk wordt de juridische regeling van het bestemmingsplan toegelicht.

Dit wijzigingsplan is opgezet conform de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2012. De SVBP bevat standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan of wijzigingsplan, zowel digitaal als analoog.

Toelichting op de bestemmingsregeling

Dit wijzigingsplan (ex artikel 3.6 lid 1 sub a Wro) van het bestemmingsplan “Lelystad-Larserknoop” van de gemeente Lelystad, bestaat uit een set bepalingen die aangeeft dat artikel 3.6 lid c, van het bestemmingsplan is toegepast, waarmee de bestemmingen van de als ‘Wro zone – wijzigingsgebied 3’ aangeduide gronden van het bestemmingsplan worden gewijzigd ten behoeve van de plaatsing van een zonnepark.

Voor dit wijzigingsplan betekent dat de bestemming ‘Agrarisch’ gewijzigd wordt in de bestemming “Bedrijf - Duurzame energievoorziening” overeenkomst artikel 3.6 lid c. (Bestaand) agrarisch gebruik blijft nog steeds mogelijk onder de nieuwe bestemming vanwege omkeerbaarheid na de exploitatietermijn, gedeeltelijk gebruik of agrarisch medegebruik. De bestaande (agrarische) bedrijfswoning wordt meegenomen in dit wijzigingsplan en krijgt een functie als bedrijfswoning/dienstwoning behorende bij de nieuwe bestemming, het bestaande bouwvlak blijft daar behouden. Het deelgebied binnen de wijzigingszone dat inmiddels is bestemd voor de aansluiting op de A6 wordt buiten het plangebied gelaten, als ook het perceelgedeelte aan de ‘overzijde’ van deze aansluiting en de zone die gereserveerd is voor een toekomstige ecologische verbindingszone langs de Meerkoetentocht.

Omdat de wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan “Lelystad- Larserknoop” niet de mogelijkheid biedt de gronden binnen het wijzigingsgebied te wijzigen naar bijvoorbeeld de bestemming “Groen”, ten behoeve van de landschappelijk vrij van zonnepanelen te houden zones, is er voor gekozen zonnepanelen uitsluitend te mogen bouwen binnen een gebied met de functieaanduiding ‘specifieke vorm van bedrijf - zonnepark’. Daarmee blijft er een gebied vrij van de bouw van zonnepanelen die dient als, of voor, de landschappelijke inpassing van het zonnepark.

De bestaande aanduidingen ‘geluidzone-industrie’, ‘geluidzone-vliegtuiglawaai BKL’ en ‘veiligheidzone-luchthaven 2’ worden overgenomen, al hoe wel deze in principe overbodig zijn omdat dit wijzigingsplan geen kwetsbare en gevoelige functies mogelijk maakt.

Toetsing aan wijzigingsvoorwaarden

De wijzigingsbevoegdheid kent verder de volgende voorwaarden voor de wijziging:

- de bouwhoogte van de gebouwen ten hoogste 10,00 meter mag bedragen;
- onder duurzame energievoorziening niet wordt begrepen windmolens;
- geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:
  - de vliegveiligheid;
  - de woonsituatie;

- de verkeersveiligheid;
- de natuurlijk en landschappelijke waarden;
- de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Hieronder worden de voorwaarden langsgelopen.

De bouwhoogte van de gebouwen ten hoogste 10,00 m mag bedragen
Zonnepanelen zijn geen gebouwen maar bouwwerken. De mogelijkheid tot gebouwen in het plangebied is nu beperkt ter plaatse van het bestaande bouwvlak. Daar worden de bestaande maten aan gehouden (maximale bouwhoogte voor bedrijfswoning 8 meter, aan- uitbouwen en bijgebouwen 6 meter en overkappingen 3,5 meter. Dit bouwvlak en bestaande hoogtes worden aangehouden. Voor de zonnepanelen geldt dat zijn een maximale bouwhoogte krijgen van 3 meter (zie paragraaf 3.5). Er wordt ruimschoots voldaan aan de maximale bouwhoogte van 10 meter.

Onder duurzame energievoorziening niet wordt begrepen windmolens
Het plan bestaat uit de realisatie van een zonnepark (zie paragraaf 3.5), waarmee voldaan wordt aan deze voorwaarde.

Geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de vliegveiligheid
In paragraaf 4.5.3 wordt beschreven dat het plan geen negatieve effecten heeft op de vliegveiligheid. In paragraaf 4.5.6. wordt specifiek in gegaan op lichtschittering in relatie tot vliegverkeer en dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn. Voldaan wordt aan deze voorwaarde.

Geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie
In hoofdstuk 5 wordt in gegaan op de omgevingsaspecten en toegelicht dat er geen negatieve effecten zijn op de woonsituatie op omliggende percelen. De woning Meerkoetenweg 21 zelf wordt betrokken bij het zonnepark. Voldaan wordt aan deze voorwaarde.

Geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid
In paragraaf 4.5.6 wordt in gegaan op het feit dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn door lichtschittering op de verkeersveiligheid waarmee voldaan wordt aan deze voorwaarde.

Geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijk en landschappelijke waarden
In paragraaf 3.4 wordt in gegaan op de landschappelijke inpassing. De hoofdlijnen van deze landschappelijke inpassing zijn vertaald in dit wijzigingsplan door beperking van bouwhoogte en het vrijhouden van (landschappelijke) zones van de bouw van zonnepanelen langs infrastructurele lijnen. In fase 1 geldt dat het agrarische perceel tot aan de Anthony Fokkerweg onbebouwd blijft en daarmee de landschappelijke openheid al wordt gewaarborgd. Er is geen sprake van onevenredige afbreuk, waarmee voldaan wordt aan deze voorwaarde.

Geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de gebruiksmogelijkheden van aanliggende gronden
In hoofdstuk 5 wordt in gegaan op de omgevingsaspecten en toegelicht dat er geen negatieve effecten zijn op de gebruiksmogelijkheden van aanliggende gronden. De woning Meerkoetenweg 21 zelf wordt betrokken bij het zonnepark, maar kan ook nog als agrarische bedrijfswoning worden gebruikt. Voldaan wordt aan deze voorwaarde.

Samengevat wordt voldaan aan de voorwaarden van de wijzigingsbevoegdheid en wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

6 UITVOERBAARHEID

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal Wet ruimtelijke ordening

Krachtens de Wet ruimtelijke ordening (Wro), waarin in afdeling 6.4 bepalingen zijn opgenomen betreffende de grondexploitatie, geldt de verplichting tot kostenverhaal in de gevallen die zijn aangewezen in het Besluit ruimtelijke ordening. Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening is kostenverhaal verplicht in geval van:

- de bouw van één of meer woningen en hoofdgebouwen;
- uitbreidingen van gebouwen met ten minste 1.000 m2 of met één of meer woningen;
- de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren bij ingebruikname voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte ten minste 1.000 m2 bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m^2.

De voorliggende goede ruimtelijke onderbouwing voorziet in de realisatie van een zonnepark en de daarbij behorende voorzieningen. Aangezien hiermee geen sprake is van de bouw van een hoofdgebouw zoals bedoeld in artikel 6.2.1. sub b van het Besluit ruimtelijke ordening, is kostenverhaal niet verplicht.

Financiering project

De bouw van het zonnepark vindt geheel op kosten en risico van de initiatiefnemer plaats. De kosten die de gemeente moet maken voor de bouw van het zonnepark, worden met de initiatiefnemer verrekend.

De financiële modellen van de initiatiefnemer laten een rendabel project zien, en meerdere financiële instanties hebben zich al gemeld met de wens het project (deels) te financieren. In de verdere uitwerking wordt burgerparticipatie in het project opengesteld, vergelijkbaar aan de projecten zoals bijvoorbeeld op duurzaaminvesteren.nl, hiermee bestaan inmiddels zeer positieve ervaringen.

Voor de totstandkoming van dit zonnepark wordt een subsidie op grond van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE+) aangevraagd, waarmee de zogeheten onrendabele top van de elektriciteitsproductie van het zonnepark per kWh wordt gecompenseerd. Met de SDE+ vult het Rijk de elektriciteitsopbrengsten voor de initiatiefnemer aan tot het basisbedrag dat nodig is om de investering terug te kunnen verdienen. Deze subsidie is in de exploitatie noodzakelijk voor een bedrijfseconomische haalbaarheid. De omgevingsvergunning is namelijk een wettelijke vereiste om voor subsidiering in aanmerking te kunnen komen. Verwacht wordt dat deze gevraagde subsidie zal worden toegekend.

De financieel-economische uitvoerbaarheid alsmede financiering van het project is gewaarborgd.

Planschade

Bij ruimtelijke ontwikkelingen kan planschade ontstaan. De Wro voorziet in een regeling voor vergoeding van planschade. Op basis van artikel 6.1 Wro wordt aan degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van de afwijking van het bestemmingsplan, tegemoet gekomen, wanneer de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet anderszins is verzekerd. Een aanvraag voor een tegemoetkoming in schade ten gevolge van de afwijking van het bestemmingsplan, kan bij het bevoegd gezag van dat plan (gemeente) worden ingediend binnen de periode van 5 jaar na het onherroepelijk worden van het besluit tot afwijking van het bestemmingsplan. Het bevoegd gezag kan een aparte planschadeovereenkomst met de initiatiefnemer sluiten om eventuele planschadekosten te verhalen.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vooroverleg en concept ontwerpwijzigingsplan

Het concept ontwerpwijzigingsplan is in het kader van vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) toegezonden aan de desbetreffende instanties. Over het concept ontwerpwijzigingsplan zijn in totaal 2 reacties ingediend. In het ‘Eindverslag vooroverleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening Wijzigingsplan Zonnepark Meerkoetenweg 21’, opgenomen in bijlage 3 van deze toelichting, zijn deze reacties samengevat en is aangegeven wat er met deze reacties is gedaan. De vooroverlegreacties hebben niet geleid tot aanpassingen van het wijzigingsplan. Wel is de waterparagraaf aangevuld met een relevante tekstpassage die het waterschap als reactie heeft aangeleverd.

Ontwerp wijzigingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan met de bijbehorende stukken heeft met ingang van 15 november 2018 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen tegen het ontwerpbestemmingsplan. In de periode van terinzageligging is één zienswijze naar voren gebracht. In de 'Reactienota zienswijzen', opgenomen in bijlage 4 van deze toelichting, is de zienswijze samengevat en is aangegeven wat er met deze zienswijze is gedaan. De zienswijze heeft niet tot een gewijzigde vaststelling geleid.

Beroep

Na vaststelling van het wijzigingsplan wordt deze voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode wordt aan belanghebbenden die tijdig een zienswijze hebben ingediend tegen het wijzigingsplan of daartoe redelijkerwijs niet in staat zijn geweest, de gelegenheid geboden om beroep in te stellen tegen het wijzigingsplan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Indien binnen de beroepstermijn geen beroep wordt ingesteld, is het wijzigingsplan na het verstrijken van de beroepstermijn onherroepelijk. Belanghebbenden kunnen eventueel ook een voorlopige voorziening aan vragen.